

Helyi Esélyegyenlőségi Program

1

Kiszombor Nagyközség Önkormányzata

2023-2028

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk	8
Célok	9
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	11
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	11
2. Stratégiai környezet bemutatása	12
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	14
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	28
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	45
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	51
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	58
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	62
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	63
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	64
1. A HEP IT részletei.....	64
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	64
Jövőképünk	65
Az intézkedési területek részletes kifejtése	66
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	80
3. Megvalósítás	86
3.1 A megvalósítás előkészítése	86
3.2 A megvalósítás folyamata	86
3.3 Monitoring és visszacsatolás	89
3.4 Nyilvánosság	89
3.5 Kötelezettségek és felelősség	89
3.6 Érvényesülés, módosítás	90
4. Elfogadás módja és dátuma	91

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva**, Kiszombor Nagyközség Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Kiszombor a Dél-alföldi régióban, Csongrád megye déli, Magyarország délkeleti csücskében fekszik. A település a makói járáshoz tartozik, a község közigazgatási területe 6.300 ha. A Maros folyó bal partján, a Szegedről Nagylakra vezető 43-as főút mellett, Makótól 5 kilométerre helyezkedik el. Közlekedés-földrajzi fekvése nagyon kedvező, határmenti település, valamint az euróregió két nagyvárosa Szeged és Temesvár között található. A község tömegközlekedéssel jól megközelíthető, rendszeres a Makó és Szeged között járó helyközi buszjárat, mely a településen halad át. A vasúti közlekedés jelenleg biztosított, de a korábbi vasúti forgalomhoz képest naponta csak két járat közlekedik Makó és Szeged között. Kerékpárral Makó felől kiépített kerékpárutakon lehet megközelíteni a települést.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

Kiszombor története az őskortól eredeztethető, melyet a község határában feltárt régészeti leletek bizonyítanak. A falu a Csanád nemzetség egyik ősi birtoka volt, Zsigmond király mezővárosi rangot adományozott a településnek. Az 1528-ban kiadott első magyar térkép Zombar néven említi, a település 1857-től Kiszombor. A török hódoltságot követően a háborús pusztítás és az árvizek miatt a falu lakosainak nagy része elköltözött. A zombori uradalmat Oexel Mátyás József nagyszentmiklósi sörgyáros vásárolta meg 1781-ben. A település életében meghatározó szerepet töltött be az Oexel család, akik királyi engedéllyel később nemesi származásuk megtartása mellett a Rónay nevet viselték. Az ő gazdaságaik adtak munkát a zomboriaknak, az ő kúriáikban és kastélyukban folyó művészeti, politikai és társadalmi összefüggések jelentették a község számára a kulturális életet.

Az 1848-49-es szabadságharcot követően kezdett felvirágozni a település. Ezekben az években épült ki a vasút, óvoda és iskola alapítására került sor. 1895-ben már nagyközségként tartották számon.

A két világháborút követően a szocializmus éveiben sokat javult a község infrastruktúrája, bölcsőde épült, járdákat építettek és megvalósult a közvilágítás. A 70-es árvíz idején a belvíz hatalmas károkat okozott, a település lakásállományának több mint felét újra kellett építeni.

A rendszerváltást követően megalakult önkormányzat feladata napjainkban is a közszolgáltatások minőségének javítása, az intézmények korszerűsítése, fejlesztése, azokhoz való egyenlő hozzáférés biztosítása.

A térség falusias jellegéből és mezőgazdasági termelési hagyományaiból adódóan a gazdasági szerkezetben meghatározó az agrárszektor, míg a szolgáltató ágazat aránya a vállalkozások tekintetében alacsony. A község turisztikai szempontból kedvező adottságokkal rendelkezik, mivel Kiszombor műemlékekben és műemlék jellegű épületekben gazdag település. Kiemelt jelentőségű az Árpád-kori körtemplom, a Rotunda és a hozzá tartozó római katolikus templom. Szintén említést érdemel a Rónay-család kastélyépülete, a Rónai kúria (Gólyafészek vendéglő) valamint a korábban magtárolásra használt épületek.

Kiszombor a Makói kistérségbe tartozik, mely a 311/2007. (XI.17.) Kormányrendelet alapján – az életminőségi, gazdasági-fejlettségi komplex mutató, valamint a népsűrűség, a mezőgazdasági foglalkoztatottak aránya alapján – a területfejlesztés szempontjából kedvezményezett térségnek számít.

A lakosság közművekkel való ellátottsága megfelelő, a településen a vezetékes gázhálózat kiépített, az áramellátás és az ivóvízellátás teljeskörűen biztosított. A települési kommunális hulladék elszállítása heti rendszerességgel biztosított, a rászorultak hulladékszállítási kedvezményben részesülnek. A településen hulladékudvar működik, ahol a lakosság elhelyezheti a szelektíven gyűjtött hulladékot.

A község életében fontos szerepe van a térségi kapcsolatrendszernek. Az együttműködések során hatékonyabban és költségtakarékosabban látható el több közszolgáltatás.

A Makói Kistérség Többcélú Társulásának Makó után a második legnagyobb települése, egyben mikrotérségi székhely is. A kistérségi társulás keretein belül látja el az orvosi ügyeleti, belső ellenőrzési feladatokat.

A Kiszombori Szociális és Gyermekjóléti Intézmény keretein belül kerül ellátásra a szociális étkeztetés, a házi segítségnyújtás, a családsegítés, az idősek nappali ellátása, a gyermekjóléti szolgálat, valamint a bölcsődei ellátás. Az óvodai ellátást a Kiszombor Nagyközség Önkormányzata által fenntartott Kiszombori Karátson Emília intézménye útján látja el.

2013. január 01. napjától a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ vette át az általános iskola fenntartásával kapcsolatos feladatokat, mivel ettől az időponttól a Nkt. 74. § (1) bekezdése szerint az állam gondoskodik a köznevelési alapfeladatok ellátásáról.

Közművelődési feladatok ellátását a helyi könyvtárban és a művelődési házban folyó szakmai munka biztosítja. A könyvtár a helyi igényeknek megfelelő szolgáltatást nyújt. A művelődési ház a már megszokott rendezvények szervezésével igyekszik növelni a lakosság aktivitását. A rendezvények szervezésében, lebonyolításában nagy szerepet vállalnak a helyi civil szervezetek.

A településen roma nemzetiségi önkormányzat működik a 2011. évi CLXXIX. törvény alapján. A nemzetiségi önkormányzat ellátja a nemzetiségi közszolgáltatási feladatokat, mely szerint biztosítja a közösséget megillető jogok érvényesítését, a nemzetiségek érdekeinek védelmét, képviselését. A nemzetiségi önkormányzat önállóan intézkedik a feladatkörébe és hatáskörébe tartozó nemzetiségi ügyekben.

Településünk 2014-ben és 2016-ben is sikeresen pályázott az adóssághozzájárulásban nem részesült települési önkormányzatok fejlesztéseinek támogatására. E pályázat révén sikerült felújítani és akadálymentesíteni a művelődési házat és a közösségi könyvtárat. Korszerű körülményeket sikerült teremteni az idősek nappali ellátását biztosító intézményben, a védőnői körzetben. A felújításnak köszönhetően a mai elvárásoknak magasan megfelelő tálaló konyha került kialakításra az óvodában.)

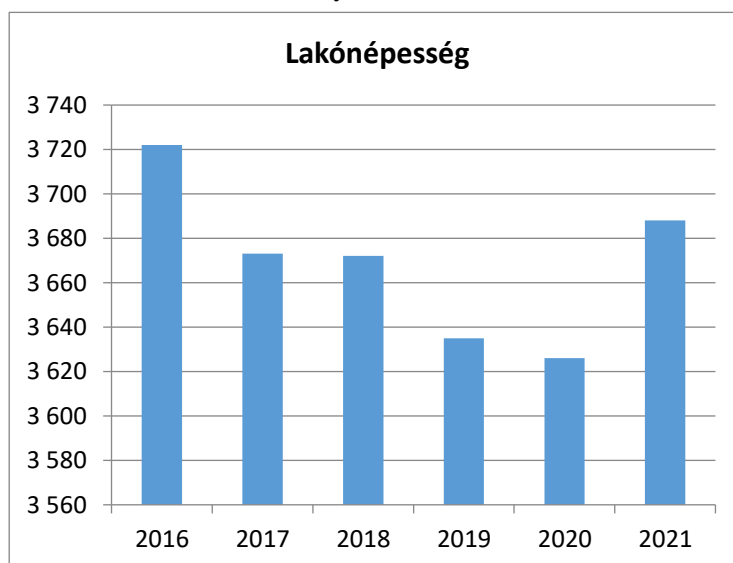
Belterületen az alapvető közműellátottság – így a vezetékes gáz-, villany-, szennyvízszolgáltatás – biztosított.

Kiszombor állandó lakossága 2021. december 31-én 3.688 fő.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő	Változás
2016	3 722	bázis év
2017	3 673	98,68%
2018	3 672	99,97%
2019	3 635	98,99%
2020	3 626	99,75%
2021	3 688	101,71%

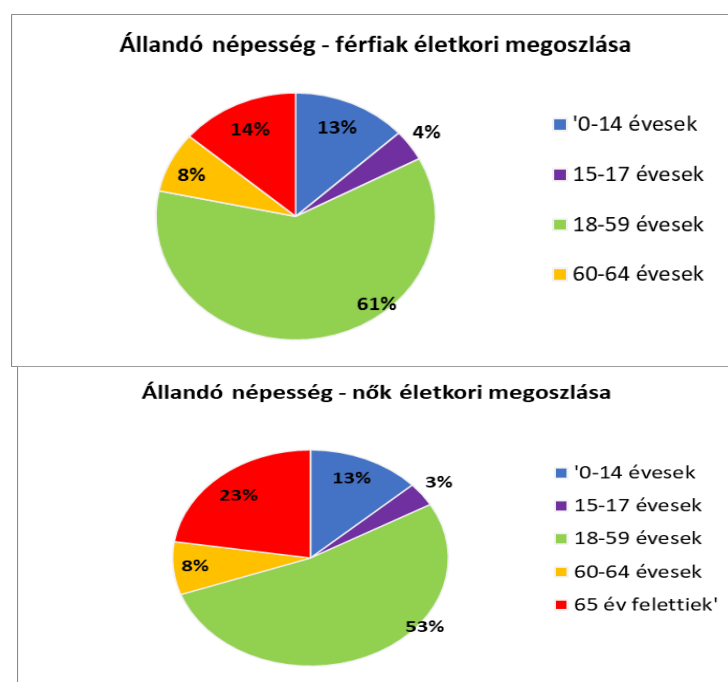
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A fenti adatokból megállapítható, hogy Kiszombor lakossága a 2016. és 2021. között csökkent 34 fővel, viszont a 2021-es évben az előző két évhez viszonyítva emelkedett.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen	Férfiak	Nők
Állandó népesség száma	1 924	1 945	3869	49,73%	50,27%
0-2 évesek			104	2,69%	
0-14 éves	254	257	511	6,57%	6,64%
15-17 éves	78	69	147	2,02%	1,78%
18-59 éves	1 175	1 026	2201	30,37%	26,52%
60-64 éves	152	154	306	3,93%	3,98%
65 év feletti	265	439	704	6,85%	11,35%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

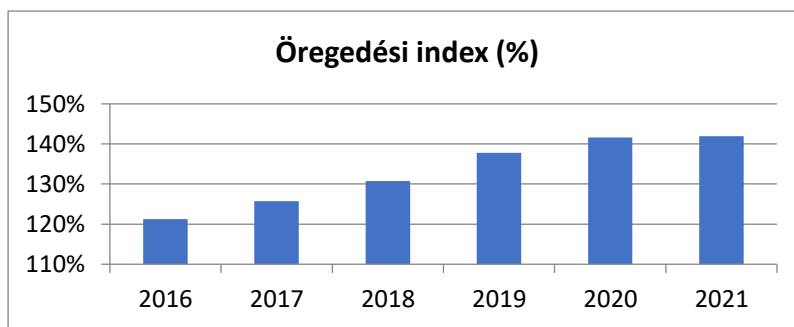

A 2. sz. táblázat, illetve a kördiagramok a 2016. évi állandó népesség (bejelentett állandó népesség) adatait tartalmazza, korosztályos és nemenkénti bontásban. A táblázatból és a kördiagramokból megállapítható, hogy míg a 0-14 éves gyermekek és a 18-64 éves korosztályok tekintetében kiegyenlített 60-64 éves korosztály tekintetében nincs, úgy a 65 év feletti korosztály esetében jelentős aránykülönbség tapasztalható a férfi és a női lakosság létszáma között. Jellemző, hogy a 0-18 évesek aránya csökken, a lakosság elöregedése tapasztalható.

A lakosság nemenkénti összetétele. A 15-17 éves fiatalok között nagyobb számban jelennek meg a férfiak. Megfigyelhető azonban, hogy a 65 év felettek esetében már jóval magasabb a nők aránya.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index %
2016	661	545	121,28%
2017	670	533	125,70%
2018	689	527	130,74%
2019	704	511	137,77%
2020	715	505	141,58%
2021	731	515	141,94%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési index azt jelzi, hogy az állandó lakosok közül 100 fő 14 év alatti gyermekre hány fő 65 év feletti lakos jut. Az utóbbi évek adataiból tapasztalható, hogy a település öregedési indexe 2020-ig növekvő tendenciát mutat. Az országos és a megyei adatokhoz képest Kiszombor település mutatója alacsonyabbak. A 2021-es év során a születések száma jelentősen megnőtt, így javul az öregedési index is. A jelenleg ismert adatok alapján azonban nem várható további csökkenés.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő)
2016	-2,14
2017	-2,16
2018	1,36
2019	-6,30
2020	6,06
2021	22,97

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az összegyűjtött adatok alapján megállapítható, hogy a belföldi vándorlások egyenlege a 2019-es évig negatív irányba mozgott, a 2020-as évtől kezdődően megemelkedett, különösen a 2021-es évre vonatkozóan.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő)
2016	-7,22
2017	-9,74
2018	-2,72
2019	-6,30
2020	-9,64
2021	-7,11

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Értékeink, küldetésünk

Esélyegyenlőség alatt értjük az egyenlő bánásmód követelményének érvényesülését, a hátrányos megkülönböztetés, a diszkrimináció tilalmát. Mindenkinél esélyt kell biztosítani a közszolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáféréshez.

Kiszombor Nagyközség Önkormányzata elhivatott az esélyegyenlőség előmozdítása, az egyenlő bánásmód biztosítása iránt. Kötelező és önként vállalt feladatai ellátása során lehetőségeihez mérten törekszik a célcsoportok problémáinak megoldására. Az önkormányzat és intézményei maradéktalanul betartják az egyenlő bánásmódra vonatkozó uniós és hazai jogszabályokat. Esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenységei során mindent megtesz a lakosság szemléletváltásának elősegítése érdekében. Az előbbiekben említett gondolkodásmódot munkáltatói, intézményfenntartói jogkörében a szolgáltatások nyújtása során példamutatással igyekszik formálni, elősegíteni.

Az önkormányzat fontos feladatai közé tartozik az ismét kedvezően alakuló demográfiai folyamat megtartása és erősítése. Az önkormányzat intézményeinek folyamatos korszerűsítése, karbantartása, melynek következtében javul a közszolgáltatás minősége, az egyenlő hozzáférés biztosítása.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Kiszombor Nagyközség Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét, a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét, a diszkriminációmentességet, szegregációmentességet, a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete.
- A Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 40. § (1) bekezdés 28. pontja értelmében a Kormány társadalmi felzárkózásért felelős tagjaként, a belügyminiszter módszertani útmutatót tesz közzé a HEP elkészítésének részletes szempontjairól. különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása

- ❖ 4/2021. (II. 25.) önkormányzati rendelete az egyes pénzbeli és természetbeni ellátásokról
- ❖ 16/2022. (VII. 29.) önkormányzati rendelete a gyermekétkeztetés térítési díjáról és a bölcsődei napközbeni ellátásáért fizetendő intézményi térítési díjról
- ❖ 25/2022. (X. 25.) önkormányzati rendelete a települési tűzifa támogatásról
- ❖ 17/2022. (VII. 29.) önkormányzati rendelete a tanév, nevelési év kezdetének támogatásáról
- ❖ 5/2023. (II. 28.) önkormányzati rendelete az újszülöttek támogatásáról

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Költségvetési koncepció

A költségvetés és a beszámoló összeállítása során minden munkafolyamatban figyelembe kell venni a szerv gazdálkodási jogkör szerinti besorolását. A költségvetési koncepció, illetve a költségvetési terv megalapozásához szükséges belső számításokat az érvényben lévő számviteli és gazdálkodási szabályoknak megfelelően kell elkészíteni.

Az ismert költségvetési bevételekből kell kiindulni. A költségvetési tervezéssel kapcsolatos dokumentumokat külön nyilvántartásba kell venni és gyűjtésükről gondoskodni.

Gazdasági Program 2019-2024

Kiszombor Nagyközség Alpolgármestere – kialakult járványhelyzetre tekintettel – a 4/2020. (III.31.) polgármesteri határozatával fogadta el a község 2019–2024. évekre vonatkozó Gazdasági Programját.

Szociális szolgáltatástervezési koncepció

A település szolgáltatástervezési koncepciójában bemutatásra kerül a szociális szolgáltatások kiépítettsége, az önkormányzat feladat-ellátási kötelezettségének teljesítése. Meghatározásra került a jövőkép, az intézményrendszer korszerűsítésére vonatkozó tervek, valamint a stratégiai elképzelések.

Kiszombor Nagyközség Önkormányzatának képviselő-testülete elfogadta a Csongrád Megyei Önkormányzat szociális szolgáltatástervezési koncepcióját, mely a megye egészére kiterjed. Tartalmazza a szociális szolgáltatások helyzetelemzését, valamint a jövőre vonatkozó fejlesztési irányt.

Kiszombor Nagyközség Önkormányzatának esélyegyenlőségi terve

Az önkormányzattal és az önkormányzat intézményeivel jogviszonyban álló munkavállalók hátrányos helyzetű tagjaira vonatkozóan esélyegyenlőségi terv kidolgozására került sor. A dokumentáció tartalmazza az egyenlő bánásmód követelményeit, az esélyegyenlőségi célokat és a célkitűzések elérése érdekében felmerülő feladatokat.

Településrendezési terv, településszerkezeti terv

A településrendezési terv, településszerkezeti terv tartalmazza az ismert előzmények, adottságok alapján megfogalmazott fejlesztési célokat, rendezési javaslatokat. Részletezi a terület felhasználást, a település szerkezetének változását, fejlesztését. Megfogalmazza a tájrendezési, környezetvédelmi, településképi és egyéb értékvédelmi feladatokat. A terv készítése és módosítása az országos településrendezési és építési követelmények figyelembevételével történt.

(Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció stb.)

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Kiszombor Nagyközség Önkormányzata fontosnak tartja az együttműködést a térségben lévő településekkel. Az önkormányzati feladatok egy részét önállóan nem, vagy csak nehézkesen lehetne megoldani. Mindenképpen költségtakarékos és hatékony megoldásnak bizonyult az évek során a társulások keretében ellátott kötelező és önként vállalt közszolgáltatások biztosítása.

A célcsoportokat közvetlenül érintő közszolgáltatások közül az orvosi ügyeleti és a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás feladatokat látja el a Makói Kistérségi Társulással együttműködésben. Ezen kívül a belső ellenőrzési feladatot látja el a kistérségi társulás keretében, mely csak közvetett módon kapcsolódik a célcsoport tagjaihoz.

A Kiszombori Szociális és Gyermekjóléti Intézmény látja el a szociális étkeztetés, a házi segítségnyújtás, a családsegítés, az idősek nappali ellátása, a gyermekjóléti szolgálat, valamint a bölcsődei ellátás feladatokat. Kiszombor Nagyközség Önkormányzata által fenntartott Kiszombori Karátson Emília Óvoda intézménye útján biztosítja Kiszombor számára az óvodai ellátást.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítése során a helyzetelemzés alapjául szolgáló adatokat javarészt a TEIR adatbázisból és a helyi nyilvántartásokból gyűjtöttük ki. A helyi adatgyűjtések során egyrészt a rendelkezésre álló statisztikai adatszolgáltatásokat vettük alapul, másrészt pedig a szakemberek, a szakterülettel foglalkozó munkatársak ismereteit. Az adatszolgáltatásban segítséget nyújtottak az intézményvezetők, valamint a civil szervezetek képviselői.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A mélyszegénység fogalmával – mely szerint valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek – egyre gyakrabban találkozunk a hétköznapi élet során, míg korábban csak a szociológia tudományából volt ismert.

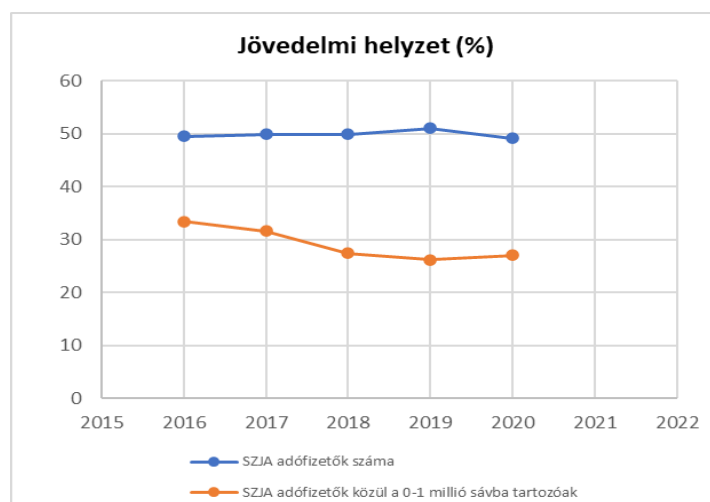
A mélyszegénység összetett jelenség, melyet többek között a társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettség béli hiányosságok és az alacsony szintű foglalkoztatottság okozza, kialakulása súlyos megélhetési zavarokhoz vezet.

Szerencsére már évek óta alacsony szinten, 110 ezer fő körül alakul a mélyszegénységben élők száma Magyarországon. Ez jelentősen kevesebb a tíz évvel ezelőtti eredményhez képest.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában	az állandó népesség %-ában
2016	49,45	33,45
2017	49,86	31,63
2018	49,87	27,44
2019	51,02	26,19
2020	49,09	27,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A fenti táblázatokból megállapítható, hogy Kiszombor jövedelmi helyzete javuló tendenciát mutat, mivel az szja fizetők közül a 0- 1 millió sávba tartozóak száma folyamatosan csökken, tehát több embernek van magasabb jövedelme.

A településen élők kisebb csoportja idénymunkából él, mely áprilistól szeptemberig tart.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) 8. §-a alapján külön törvényben meghatározott foglalkoztatási feladatainak ellátása során

- a) közfoglalkoztatást szervez,
- b) figyelemmel kíséri a helyi foglalkoztatási viszonyok alakulását,
- c) döntéseinek előkészítése, valamint végrehajtása során figyelembe veszi azok foglalkoztatáspolitikai következményeit,
- d) az állami foglalkoztatási szerv működési feltételeihez és fejlesztéséhez támogatást nyújt.

A helyi önkormányzat a Möt. 15. §-a szerint feladat- és hatásköreinek ellátása során – törvényben meghatározott módon és mértékben – biztosítja a közfoglalkoztatási jogviszonyban lévő személy feladatellátásba történő bevonását.

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Möt. -ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

A foglalkoztatáspolitikának továbbra is az a célja és feladata, hogy tovább növelje a foglalkoztatási szintet és csökkentse az inaktivitást.

A munkanélküliség, álláskereső jelensége Kiszomboron is éppen úgy jelentkezik, mint más régiókban. Az alábbiakban kimutatott adatok arra mutatnak rá, hogy a teljes lakónépességhez képest milyen arányú a nyilvántartott foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma és ez miként változott az elmúlt években. Lényeges a férfiakra és nőkre vonatkozó adatok összevetése, a nemek aránya a vizsgált területeken.

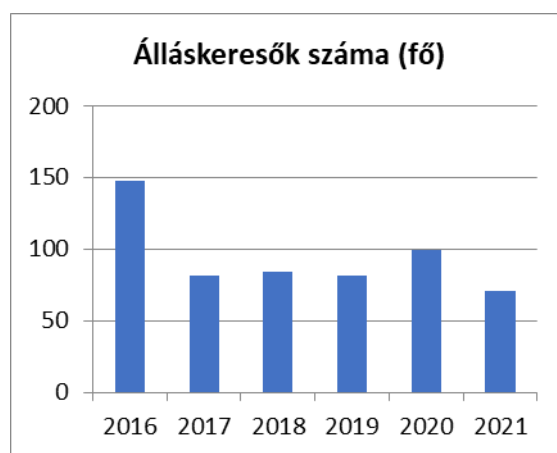
3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya	Nők aránya	Összesen
2016	4,40	6,59	5,50%
2017	2,76	3,30	3,03%
2018	2,86	3,48	3,17%
2019	2,70	3,44	3,07%
2020	3,09	4,61	3,85%
2021	2,45	3,03	2,74%

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	148	81	84	81	99	71
20 éves, vagy az alatti	Fő	8,00	4,00	4,00	3,00	9,00	2,00
	%	5,41%	4,94%	4,76%	3,70%	9,09%	2,82%
21-25 év	Fő	14,00	8,00	8,00	6,00	12,00	1,00
	%	9,46%	9,88%	9,52%	7,41%	12,12%	1,41%
26-30 év	Fő	10,00	3,00	7,00	6,00	6,00	4,00
	%	6,76%	3,70%	8,33%	7,41%	6,06%	5,63%
31-35 év	Fő	10,00	3,00	8,00	6,00	6,00	5,00
	%	6,76%	3,70%	9,52%	7,41%	6,06%	7,04%
36-40 év	Fő	9,00	3,00	6,00	5,00	5,00	9,00
	%	6,08%	3,70%	7,14%	6,17%	5,05%	12,68%
41-45 év	Fő	19,00	9,00	3,00	7,00	9,00	2,00
	%	12,84%	11,11%	3,57%	8,64%	9,09%	2,82%
46-50 év	Fő	20,00	11,00	8,00	3,00	7,00	5,00
	%	13,51%	13,58%	9,52%	3,70%	7,07%	7,04%
51-55 év	Fő	16,00	4,00	6,00	3,00	6,00	6,00
	%	10,81%	4,94%	7,14%	3,70%	6,06%	8,45%
56-60 év	Fő	23,00	15,00	12,00	16,00	7,00	6,00
	%	15,54%	18,52%	14,29%	19,75%	7,07%	8,45%
61 éves, vagy afeletti	Fő	19,00	21,00	22,00	26,00	32,00	31,00
	%	12,84%	25,93%	26,19%	32,10%	32,32%	43,66%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott álláskeresők korcsoportonkénti kimutatása megmutatja, hogy a munkanélküliség hogyan változik a különböző korosztályok tekintetében. Három korcsoport esetében tapasztalható az elmúlt évek viszonylatában kiemelendő változás. Nagymértékben megnövekedett a nyilvántartott álláskeresők száma a 59 éves és annál idősebb korosztály tagjai között. Ennek oka egyrészt a rokkantnyugdíjak felülvizsgálata, másrészt a kitolódó nyugdíjkorhatár. Csökkenő tendencia figyelhető meg a 20 éves vagy az alatti, 1-25 év, és a 41-45 év közötti álláskeresők számában.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül
	%	%
2016	37,16	63,64
2017	38,27	58,06
2018	48,81	53,66
2019	43,21	54,29
2020	49,49	55,10
2021	43,66	51,61

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

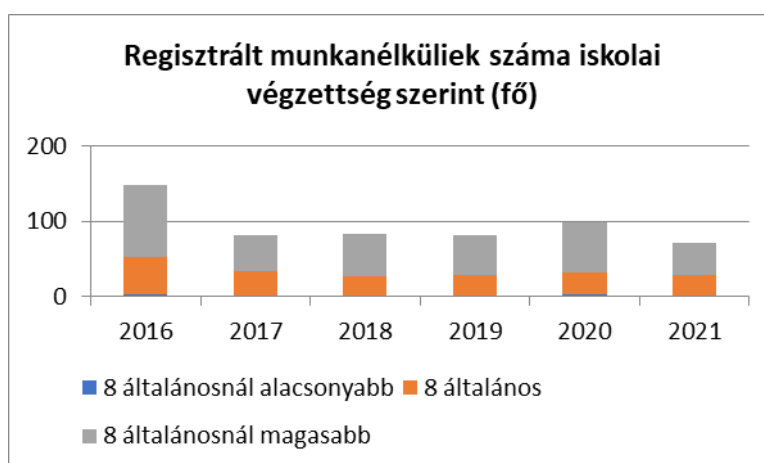
Az utóbbi években a tartós munkanélküli nők számában csökkenés tapasztalható. A szociális területen dolgozó munkatársak személyes tapasztalatai azt mutatják, hogy a településen élők között találhatók olyan tartós munkanélküliek, akik nem jelennek meg nyilvántartásokban, nem kerülnek kapcsolatba sem önkormányzattal, sem pedig Munkaügyi Központtal.

- a) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		Általános iskolai végzettség		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	148	3	2,03%	49	33,11%	96	64,86%
2017	81	0	0,00%	34	41,98%	47	58,02%
2018	84	1	1,19%	25	29,76%	58	69,05%
2019	81	1	1,23%	28	34,57%	52	64,20%
2020	99	2	2,02%	30	30,30%	67	67,68%
2021	71	1	1,41%	28	39,44%	42	59,15%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A munkanélküliség, álláskeresés jelensége Kiszomboron is éppen úgy jelentkezik, mint más régiókban. Az alábbiakban kimutatott adatok arra mutatnak rá, hogy a teljes lakónépességhez képest milyen arányú a nyilvántartott foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma és ez miként változott az elmúlt években.

- b) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai

Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma	Közfoglalkoztatottak száma
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	107	113
2017	124	92
2018	66	65
2019	63	57
2020	100	50
2021	67	49

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

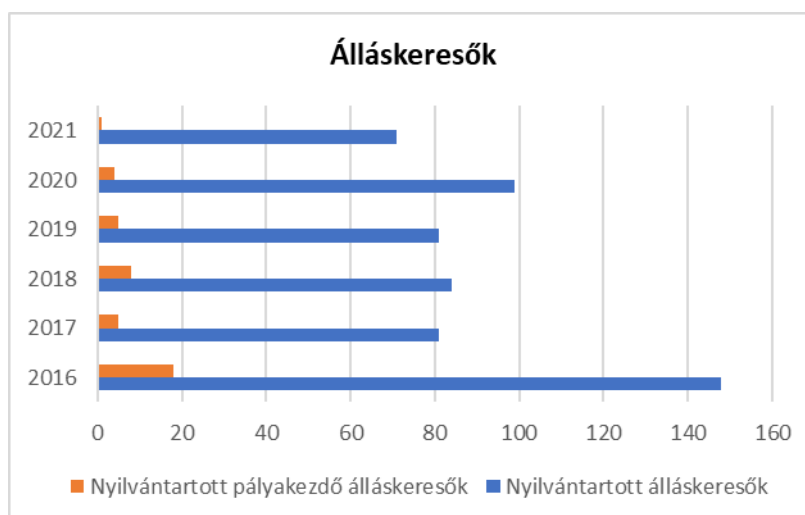
A foglalkoztatáspolitikai nevéű táblázatból megállapíthatjuk, hogy az aktív foglalkoztatáspolitikai eszközökkel támogatottak száma 37%-kal, a közfoglalkoztatottak száma pedig 57%-kal csökkent.

- c) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;
- d) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresőik száma

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma
	Fő	Fő
2016	148	18
2017	81	5
2018	84	8
2019	81	5
2020	99	4
2021	71	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A fenti táblázatból megállapítható, hogy a nyilvántartott álláskeresők száma az elmúlt évekhez képest jelentősen csökkent. A nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma a 2021-es adat szerint 1 fő. A Munkaügyi Központ közreműködésével bér- és szociális hozzájárulási adó támogatásban részesül az a munkáltató, aki pályakezdő munkanélkülit alkalmaz. A munkahelyvédelmi akcióterv célcsoportjai között is megtalálható a 25 év alatti munkavállaló, mely szerint a munkáltatót terhelő szociális hozzájárulási adóra és a szakképzési hozzájárulásra vonatkozóan kedvezmény illeti meg a munkáltatót, amennyiben 25 év alatti munkavállalót foglalkoztat.

- e) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;
- f) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;
- g) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;
- h) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

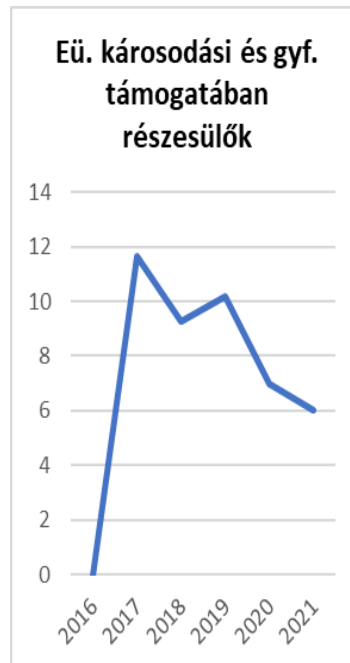
3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	148	5,88%	43	29,05%
2017	81	3,28%	42	51,85%
2018	84	3,42%	34	40,48%
2019	81	3,35%	42	51,85%
2020	99	4,11%	52	52,53%
2021	71	2,91%	41	57,75%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.						
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	19	12,84%	n.a.	-	62	41,89%
2017	8	9,88%	20	25,26%	50	61,73%
2018	5	5,95%	8	9,55%	39	46,43%
2019	3	3,70%	4	4,72%	45	55,56%
2020	6	6,06%	5	4,63%	58	58,59%
2021	4	5,63%	6	8,10%	45	63,38%

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma
	fő
2016	n.a.
2017	12
2018	9
2019	10
2020	7
2021	6

Forrás: TeIR, KSH

Az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma a 2017-es évhez képest 2021-re felére csökkent.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény alapján a szociálisan rászoruló személyek részére a járási hivatal által a következő pénzbeli és természetbeni ellátási formák adhatók:

Pénzbeli ellátások:

- ✓ időskorúak járadéka
- ✓ aktív korúak ellátása
- ✓ tartós ápolást végzők időskori támogatása
- ✓ foglalkoztatást helyettesítő támogatás
- ✓ ápolási díj
- ✓ egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásátmeneti segély

Természetbeni ellátások:

- ✓ egészségügyi ellátásra való jogosultság
- ✓ közgyógyellátás

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény alapján a szociálisan rászoruló személyek részére az önkormányzat képviselőtestülete által a következő pénzbeli és természetbeni ellátási formák adhatók:

Pénzbeli ellátások:

- ✓ települési támogatás
- ✓ köztemetés

Települési támogatás keretében az önkormányzatok az általuk támogatandónak ítélt, rendeletükben szabályozott élethelyzetekre nyújthatnak támogatást. Az önkormányzat kötelezettsége abban áll, hogy a

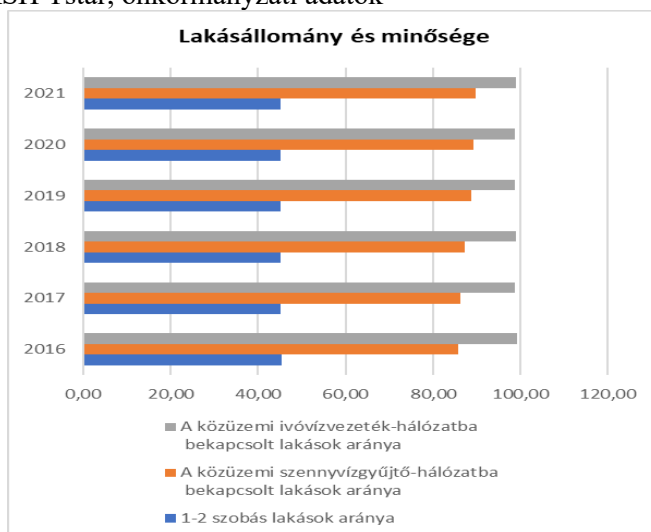
települési támogatásról rendeletet alkosson. Annak eldöntése, hogy e támogatás keretében milyen célokra, mely feltételek teljesülése esetén milyen összegű támogatást nyújt, teljes mértékben az önkormányzat mérlegelési jogkörébe tartozik. Az Szt. által szabott egyetlen kötelezettség az, hogy a képviselő-testület a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére rendkívüli települési támogatást köteles nyújtani. A létfenntartást veszélyeztető élethelyzet, a létfenntartási gond meghatározása az önkormányzat jogosultsága, hasonlóan az ilyen helyzetekben nyújtandó támogatás összegének meghatározásához.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db)	Épített lakások száma	Épített lakások száma 1000 lakásra	1-2 szobás lakások aránya	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya
	db	db	db	%	%	%
2016	1620	1	0,62	45,25	85,68	99,14
2017	1619	0	0,00	45,21	86,35	98,76
2018	1616	0	0,00	45,17	87,13	98,89
2019	1617	1	0,62	45,15	88,74	98,64
2020	1616	0	0,00	45,17	89,17	98,82
2021	1616	0	0,00	45,17	89,79	99,01

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány opcionális (önkormányzati adatok)							
Év	Lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2016	1 620	n.a.	23	0	1	0	0
2017	1 619	n.a.	23	0	1	0	0
2018	1 616	n.a.	23	0	1	0	0
2019	1 617	n.a.	23	0	1	0	0
2020	1 616	n.a.	23	0	1	0	0
2021	1 616	n.a.	23	0	1	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Az önkormányzati törvény az önkormányzatok ellátandó feladatai között rögzíti a lakás és helyiség gazdálkodást. A törvény rögzíti az önkormányzatok számára a hajléktalanság megelőzésének, és a területükön hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának kötelezettségét 2013. január 1-jétől.

Kiszombor Nagyközség Önkormányzata 23 bérlakással rendelkezik és további 1 szociális bérlakással. A bérlakások mindegyike – a szociális bérlakás kivételével – összkomfortos, mindenféle tekintetben megfelel az ENSZ Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok Bizottsága által meghatározott megfelelő lakás fogalmának. A lakók hozzáférnek az alapszolgáltatásokhoz (ivóvíz, energia, fűtés), megfelelnek a minőségi és mennyiségi követelményeknek. A lakások bérleti díjára vonatkozóan az önkormányzat olyan díjat állapított meg, ami a bérlők számára nem megterhelő, nem veszélyezteti más alapvető szükségleteinek kielégítését, megélhetését.

A település összes lakásállomány lakáskörülményeire vonatkozóan nincs tényleges adatunk, de a népszámlálás adataiból az derült ki, hogy a lakások 6%-a komfort nélküli vagy félkomfortos.

b) szociális lakhatás

Az önkormányzat 1 db komfort nélküli bérlakással rendelkezik.

b) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

A településen nem lakáscélú ingatlanokban nem élnek lakók. Az önkormányzat tulajdonában lévő nem lakáscélú ingatlanokat rendeltetésszerűen, üzleti céllal használják a bérlők.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma
	Fő	Fő
2017	1250	1 276
2018	1427	832
2019	1540	995
2020	1464	866
2021	1429	847

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) eladósodottság

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

- a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);
- a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;;
- a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	2	0	0	1	n.a.	n.a.
2017	2	0	0	1	98	35,42
2018	2	0	0	1	97	32,87
2019	2	0	0	1	93	24,34
2020	2	0	0	1	88	23,39
2021	2	0	0	1	82	21,40

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

b) prevenciók és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

g) drogprevenciók szolgáltatások;

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkehényhán kioskztott ételadagok száma (db)
2016	n.a.
2017	n.a.
2018	n.a.
2019	n.a.

2020	n.a.
2021	n.a.

Forrás: Önkormányzati adat

A népkonyhán kiosztott ételadagok számáról nincs adatunk, mivel nem az önkormányzat biztosítja.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

- a) közösségi élet színterei, fórumai;

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint)	Sportcsarnok, sportpálya léte	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma	Közművelődési intézmények száma
db	van/nincs	db	db
2	igen	2 959	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;
- c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;
- d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;
- e) helyi lakossági önszerveződések.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A Kiszombori Roma Nemzetiségi Önkormányzat és Kiszombor Nagyközség Önkormányzata a hátrányos helyzetű csoportok segítése érdekében folyamatosan együttműködik.

A roma önkormányzat rendszeres élelmiszer csomagoztatás szervez, folyamatosan együttműködnek a Máltai Szeretetszolgálat Szegedi csoportjával, ahonnan bútor, ruha, élelmiszer adományokat kapnak. Megélhetést segítő programban vesznek részt, melynek során előnevelt csirkék és tyúkok kiosztására van lehetőség a rászorultak körében. Az önkormányzati rendezvényeken olyan rendezvényt biztosít, amely a

roma lakosság igényeit elégíti ki. A központi támogatások csökkentése és a pályázati lehetőségek beszűkülése miatt egyre kevesebb a működésre és a feladatra adott támogatások összege.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Sokan vannak, akik „beragadtak” a közfoglalkoztatási rendszerbe	Kapcsolattartás a Járási Hivatallal, az általuk meghirdetésre kerülő álláslehetőségek kifüggesztése, munkaerő-piaci tanácsadás
Az álláskeresők között magas a 8. általánosnál kevesebb vagy 8. általánost végzettek száma	Képzőhelyek felkutatása, az alacsonyan iskolázott álláskeresők képzésre való eljutásának segítése
Magas az 55 év feletti korosztály aránya az álláskeresők között	Megpróbálni bevonni őket a közfoglalkoztatásba, míg el nem érik a nyugdíj előtti segélyre való jogosultságot
Krízis helyzetben szükséglakás hiányában lakhatási, átmeneti hajléktalansági problémák megoldása	Önkormányzati szükséglakás kialakítása

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

4.1. számú táblázat - Gyermekek korú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen	Férfiak	Nők
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak, nők)	1 924	1 945	3869	49,73%	50,27%
0-2 évesek (összes száma, aránya)			104	2,69%	
0-14 éves (férfiak aránya; nők aránya)	254	257	511	6,57%	6,64%
15-17 éves (férfiak aránya; nők aránya)	78	69	147	2,02%	1,78%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
	Fő	Fő
2016	3	n.a.
2017	7	n.a.
2018	14	n.a.
2019	9	27
2020	7	42
2021	10	48

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők, valamint

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma
	Fő
2016	n.a.
2017	127

2018	101
2019	80
2020	72
2021	66

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	14	10	24
2017	12	11	23
2018	12	10	22
2019	12	9	21
2020	9	13	22
2021	9	16	25

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

- e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;
- f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Kiszombor nagyközség területén nem található szegregátum, a településen nem élnek szegregáltan családok, gyermekek.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A Mőtv. rendelkezése értelmében az egészségügyi alapellátás, a gyermekjóléti szolgáltatások és szociális szolgáltatások és ellátások a helyi önkormányzat feladata.

A helyi önkormányzat az egészségügyi szakellátási intézményműködtetési kötelezettségének részeként gondoskodik a tulajdonában, illetve fenntartásában lévő, közfinanszírozott egészségügyi szakellátást nyújtó egészségügyi szolgáltató működtetéséről.

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A gyermekjóléti alapellátás keretében biztosított gyermekek napközbeni ellátásának formái:

- a. a bölcsődei ellátás,
- b. a napközbeni gyermekfelügyelet, és
- c. az alternatív napközbeni ellátás.

A felsoroltak közül a bölcsődei ellátás biztosított a településen.

- a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A védőnői szolgálat feladata a növédelem, a várandós, gyermekágyas anyák gondozása, az újszülött kortól a tanulói jogviszony megkezdéséig a gyermekek gondozása. A köznevelési intézményekben (óvoda-általános iskola) is közreműködik a közegészségügyi és egészségvédelmi feladatok ellátásában. Elvégzi a státusz vizsgálatokat. A családgondozás keretében figyelmet fordít a mentális és környezeti veszélyeztetettség megelőzésére, felismerésére, szükség esetén jelzéssel él a Gyermekjóléti Szolgálat felé. A védőnő egyéni és közösségi egészségfejlesztési, egészségvédelmi programokat szervez a lakosság számára.

Településünkön a gondozotti létszámadatok alapján két védőnői körzet került kialakításra. Az ellátotti létszám alapján a védőnői álláshelyek száma 2 fő, melyet jelenleg 2 fő főállású védőnő lát el.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	1	80	80
2017	1	80	80
2018	2	98	49
2019	2	97	48
2020	2	120	60
2021	2	111	55

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A védőnői szolgálat feladata a növekedés, a várandós, gyermekágyas anyák gondozása, az újszülött kortól a tanulói jogviszony megkezdéséig a gyermekek gondozása. A köznevelési intézményekben (óvoda-általános iskola) is közreműködik a közegészségügyi és egészségvédelmi feladatok ellátásában. Elvégzi a státusz vizsgálatokat. A családgondozás keretében figyelmet fordít a mentális és környezeti veszélyeztetettség megelőzésére, felismerésére, szükség esetén jelzéssel él a Gyermekjóléti Szolgálat felé. A védőnő egyéni és közösségi egészségfejlesztési, egészségvédelmi programokat szervez a lakosság számára.

Településünkön a gondozotti létszámadatok alapján két védőnői körzet került kialakításra. Az ellátotti létszám alapján a védőnői álláshelyek száma 2 fő, melyet jelenleg 2 fő főállású védőnő lát el.

- b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás
--

Év	Felnőttek és gyermek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2016	2	0	0	n.a.	n.a.
2017	2	0	0	n.a.	n.a.
2018	2	0	0	n.a.	n.a.
2019	2	0	0	n.a.	n.a.
2020	2	0	0	n.a.	n.a.
2021	2	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A településen élő, speciális ellátást igénylő 0-7 éves korú gyermekekről nincs nyilvántartásunk. Az önkormányzat látókörébe abban az esetben kerül a speciális ellátásra szoruló gyermeket nevelő szülő, amennyiben önkormányzati támogatást igényel. Korábbi években több esetben az óvodai beíratást követően merült fel a speciális ellátásra vonatkozó igény. A szakemberek általános tapasztalata az, hogy a korai fejlesztés akkor a leghatékonyabb, ha a gyermek minél korábbi, lehető legpontosabb diagnózisára épül, ha a korai fejlesztő program komplex, folyamatos és a gyermek családjának igényeihez, valamint lakókörnyezetéhez igazodik.

Kiszomboron az óvoda kezdeményezésére a védőnő, a bölcsőde és az óvoda együttműködésével ma már kiszűrésre kerülnek azok a gyermekek, akik korai fejlesztésre szorulnak és a szakemberek segítségével tájékoztatást kapnak a fejlesztési lehetőségekről.

A korai fejlesztés, rehabilitáció igénybevételére legközelebb a megyeszékhelyen, Szegeden van lehetőség.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

Kiszombor településen a gyermekjóléti alapellátásokat a Kiszombori Szociális és Gyermekjóléti Intézményen belül látja el a bölcsőde. A bölcsőde, mint szociális intézmény a gyermekjóléti alapellátás része, amely a családban nevelkedő, a szülők munkavégzése, betegsége vagy egyéb ok miatt ellátatlan gyermekek nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, napközbeni ellátását, szakszerű gondozást biztosítja 20 hetestől, 3 éves korú gyermekek számára.

A születések számának emelkedése, valamint az előzetes igényfelmérés miatt indokoltá vált 3 bölcsődei csoport kialakítása.

A bölcsődei felvétel során előnyt élveznek azok a gyermekek, akit egyedülálló szülője nevel; akivel együtt a családban nevelt kiskorú gyermekek száma a három főt meghaladja; aki családgondozásban részesül; és fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége; akinek szülője orvosilag igazolt betegsége miatt az ellátását biztosítani nem vagy csak részben tudja; akit – gyámhatósági határozat alapján – gyámként kirendelt időskorú hozzátartozója nevel; akinek a szülője jövedelmi helyzete miatt az ellátásról nem vagy nehezen tud gondoskodni; akinek a családjában az egy főre jutó jövedelem alacsony.

A jelenlegi jogszabályok szerint az állami normatíva igénylésére, csak azon gyermek után jogosult az intézmény, akik az adott hónapban 10 napnál többet nem hiányoztak. Az adott hónapban egyetlen napra sem vehető figyelembe az állami normatív támogatás igénylésekor az a gyermek, aki az adott hónapban 10 napnál többet hiányzott. 2017-ben a normatíva szempontjából 25 gyermek volt figyelembe vehető.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	26	26
2017	26	25
2018	26	25
2019	26	23
2020	40	32
2021	40	32

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	26	26
2017	0	0	0	0	0	0	26	25
2018	0	0	0	0	0	0	26	25
2019	0	0	0	0	0	0	26	23
2020	0	0	0	0	0	0	40	32
2021	0	0	0	0	0	0	40	32

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

f) gyermekvédelem;

A községben gyermekvédelmi jelzőrendszer keretében együttműködik a családsegítő- és gyermekjóléti szolgálat, a védőnő, a háziorvosok, az intézmények vezetői, a gyermek- és ifjúságvédelmi felelősök, valamint a helyi rendőrőrs munkatársai. A jelzőrendszer a helyi viszonyoknak megfelelően működik, rendszeres megbeszélések vannak az esetleges problémák feltárására, tisztázására, illetve intézésére.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Az önkormányzat szoc. rendelete alapján a krízishelyzetben lévők, köztük a hátrányos helyzetű gyermekeket nevelő családok szociális rászorultságtól függően pénzügyi ellátásokat igényelhetnek krízis segély, valamint kamatmentes kölcsön formájában.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Kiszomboron a gyermekek részére érdeklődésüknek megfelelően többféle szabadidős és szünidős program igénybevételére van lehetőség. A táborok az iskola, a civil szervezetek és a gyermekjóléti szolgálat által kerül megszervezésre. A gyerekeknek lehetőségük van honismereti táborba, angol táborba, hittan táborba jelentkezni. A családsegítő- és gyermekjóléti szolgálat által szervezett játszóházon a településen élő, hátrányos helyzetű, elsősorban kisiskolás gyermekek vesznek részt.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

Ingyenes bölcsődei gyermekétkeztetésben részesül 2015 szeptemberétől az a gyermek, aki:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül
- tartósan beteg vagy fogyatékos,
- családjában tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,
- családjában három vagy több gyermeket nevelnek,

e) nevelésbe vételét rendelte el a gyámhatóság,
 f) családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkel csökkentett, azaz nettó összegének 130%-át.
 Ez alapján 2017-ben átlagosan 2 fő fizetett az étkezésért, és 24 fő volt jogosult az ingyenes étkezésre.

Óvodai, valamint iskolai gyermekétkeztetésre jelenleg nem áll rendelkezésre adat.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Hátrányos megkülönböztetésről, az egyenlő bánásmód követelményének megsértéséről nincs tudomásunk, jelzéssel nem éltek az önkormányzat felé.

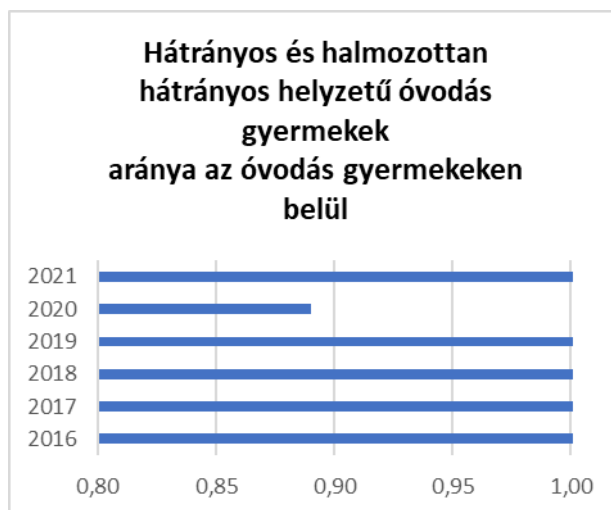
l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekeken belül
	Fő	Fő	%
2016	106	11	10,38
2017	101	5	4,95
2018	104	7	6,73
2019	107	2	1,87
2020	112	1	0,89
2021	112	3	2,68

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók

Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül
	Fő	Fő	%
2016	311	52	16,83
2017	288	46	15,86
2018	266	29	10,90
2019	263	20	7,58
2020	258	16	6,25
2021	245	14	5,71

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2017	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2018	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2019	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2020	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet

Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma
	fő	fő
2016	36	56
2017	31	36
2018	37	15
2019	29	13
2020	22	18
2021	24	16

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Kiszombor településen helyben biztosított az óvodáskorú gyermekek elhelyezése és nevelése, az önkormányzat fenntartásában működik a Kiszombori Karátson Emília Óvoda. Az óvoda társulási megállapodás alapján, tagintézmények működésével biztosítja a közeli kistelepülések óvodai nevelését.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai		
ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	1	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	2	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	175	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	6	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6	17
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	augusztus 19-31	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	12	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	12	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	óraadó látja el
Dajka/gonozónő	7	0
Kisegítő személyzet	2	0

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

Az óvoda jól felszerelt, virágos, parkosított, gyermekbarát környezetben fogadja a kisgyermeket. Az óvoda személyi feltételi biztosítottak, jól képzett, tapasztalt óvodapedagógusok végzik a szakmai munkát.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodában beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2016	n.a.	5	175	1	106	0	0	21
2017	n.a.	5	175	1	101	0	0	20
2018	n.a.	5	175	1	104	0	0	21
2019	n.a.	5	175	1	107	0	0	21
2020	n.a.	5	175	1	112	0	0	22
2021	n.a.	5	175	1	112	0	0	22

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek óvodai elhelyezése biztosított, helyhiány miatt egyetlen gyermek sem került elutasításra. A beíratott gyermekek számán is megfigyelhető a település demográfiai adatainak csökkenő tendenciája.

Az óvodában integrált nevelés folyik, nem kerülnek elkülönítésre a hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű kisgyermek. A hátrányos helyzetű gyermekek száma magas, de a csoportokban való részvételük kiegyenlített. Az óvodás gyermekek beíratásakor kiemelt figyelmet fordítanak az egyenlő bánásmód követelményeinek megtartására. A hátrányokkal küzdő óvodások esetében az esélyegyenlőség érvényesítése nem csupán a jogszabályok következetes betartásának következménye, hanem a kisgyermek iránti elhivatottság, a fejlesztés, felzárkóztatás iránti elkötelezettség eredménye.

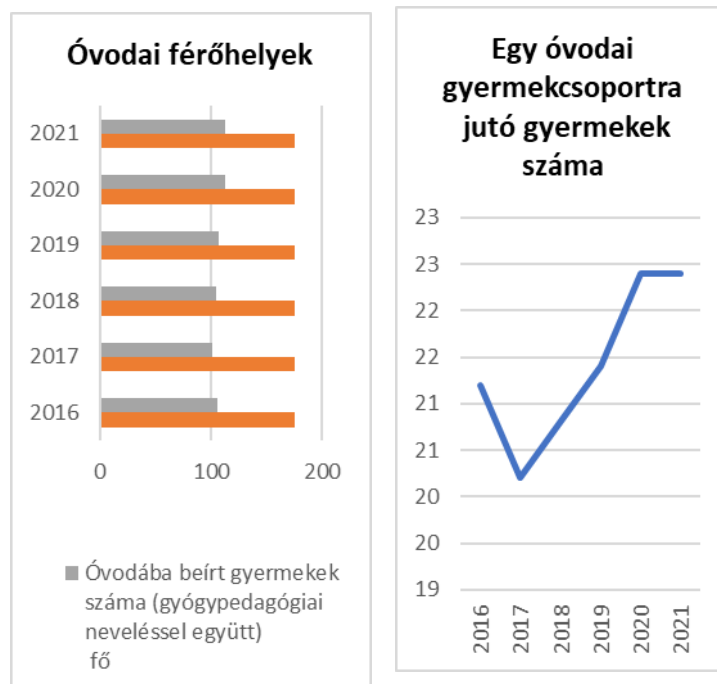
A 2017. évi októberi statisztika szerint a sajátos nevelési igényű (SNI) gyermekek száma 3 fő. A helyi adatgyűjtés során kiderült, hogy ez a szám a nevelési év során megnövekedett, az óvodai nevelési év végére további 1 fő részére állapított meg SNI-s státuszt a Tanulási Képességeket Vizsgáló Rehabilitációs és Szakértői Bizottság. A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztő foglalkozását csak gyógypedagógus végezheti. Az óvodában óraadó gyógypedagógus fejleszti a gyerekeket az októberi statisztikai adatok alapján. Az év közben megállapított sajátos nevelési igény esetén nincs normatív támogatás további gyógypedagógus alkalmazására, így a szakember helyett az óvoda szakvizsgázott fejlesztőpedagógusa és a

gyermekkel foglalkozó óvodapedagógusok együttesen próbálják fejleszteni a gyermekeket. A logopédiai és gyógytestnevelési feladatokat a Pedagógia Szakszolgálat szakemberei látják el.

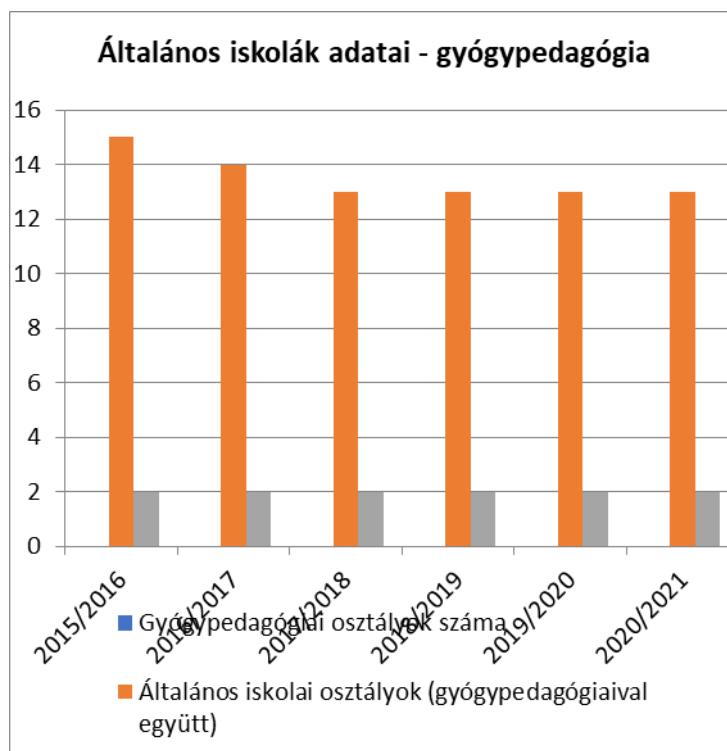
A Szakértői Bizottság és a Nevelési Tanácsadó az év során több kisgyermeknél állapított meg beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséget (BTM). Az ilyen problémával küzdő gyermekek fejlesztéséhez a nevelési tanácsadó gyógypedagógusai nyújtanak segítséget helyben, szintén az októberi statisztikai adatok alapján. A kiszombori óvodában minden gyermek egyéni fejlesztésben részesül, így a nevelési év folyamán megállapított újabb BTM-es óvodásoknak is igyekeznek óvodapedagógusaik biztosítani a beilleszkedéshez, személyiségfejlődéshez szükséges fejlesztést.

Az óvoda valamennyi továbbképzése összhangban áll az óvoda pedagógiai programjának céljaival. Az óvodavezető folyamatosan figyelemmel kíséri a képzési lehetőségeket, és lehetőség szerint támogatja, valamint biztosítja a pedagógusok bekapcsolódását azokban, hiszen a megszerzett ismeretek hozzájárulnak ahhoz, hogy naprakész pedagógiai ismeretekkel rendelkezzenek.

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban
	db	db	db	fő	%
2016	0	15	2	20,60	13,92
2017	0	14	2	20,71	14,83
2018	0	13	2	20,46	18,05
2019	0	13	2	20,31	19,70
2020	0	13	2	19,69	18,75
2021	0	13	2	18,85	19,59

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Kiszomboron a Dózsa György Általános Iskola 8 évfolyammal működik. Az első évfolyamtól a nyolcadik évfolyamig bezárólag a tankötelezettséget alapozó, a középiskolai továbbtanulásra előkészítő nevelés és oktatás folyik. Az oktatás két telephelyen valósul meg, az alsó tagozatos és a felső tagozatos gyermekek külön épületben tanulnak megfelelően felszerelt, felújított, a fogyatékkal élők számára akadálymentesített

környezetben. A jogszabályi változások következtében 2013. január 1-től az intézmény fenntartói feladatait a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ Makói Tankerülete látja el.

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban
	Fő
2016	41
2017	47
2018	40
2019	40
2020	40
2021	40

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az általános iskolát befejező tanulók nagy arányban tanulnak tovább érettségit adó gimnáziumba és szakközépiskolába.

- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Az iskolában folyó nevelési, oktatási munkához szükséges személyi feltételek biztosítottak az intézmény számára, a szaktanítást végző pedagógusok száma az előírásoknak megfelel. Az intézmény alkalmazásában egy fő gyermekvédelmi felelős látja el a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetben élő tanulók gyermek- és ifjúságvédelmi feladatait. Az intézménynek kinevezett gyógypedagógusa nincs, a sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztését megbízásos jogviszonyban a Pápay Endre Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Diákotthon és Gyermekotthon gyógypedagógusai végzik. A logopédiai és gyógytestnevelés feladatokat az óvodához hasonlóan a Pedagógiai Szakszolgálaton keresztül végzik a szakemberek.

A hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók oktatása, nevelése szegregációmentesen valósul meg. A legtöbb esetben minden értelmében hátrányt szenvednek társaikkal szemben. A pénzügyi támogatásokhoz való hozzájutásról az önkormányzattal és a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal együttműködve gondoskodunk. A tanulásban való segítséget fejlesztő foglalkozásokon, differenciált órákon kapják meg a hátrányos helyzetben lévő gyermekek.

- d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

A településen egy óvoda és egy általános iskola működik, ezért viszonyítani csak az éve közötti tendenciát tudjuk. A nevelési-oktatási munka eredményességére, hatékonyságára ezen adatok is rámutatnak.

- e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma
	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	113
2017	n.a.	n.a.	n.a.	82
2018	n.a.	n.a.	n.a.	68
2019	n.a.	n.a.	n.a.	45
2020	n.a.	n.a.	n.a.	43
2021	n.a.	n.a.	n.a.	54

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Kevés a bölcsődei férőhely	Pályázati lehetőségek felkutatása a bölcsőde

	férőhely bővítésére
Szülők általi negatív minta átörökítése	kiscsoportos komplex foglalkozások a szülők és gyermekek bevonásával
Az egészségvédelem, egészségtudatos életvitel hiánya, a megelőzésre vonatkozó ismeretek hiánya	óvodától az iskoláig egészségvédelmi programok megvalósításának ösztönzése

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni.

Az Ebtv. megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

Nők és férfiak társadalmi egyenlősége azonos jogokra vonatkozik az élet minden területén. A két nem egyenlő lehetőségekhez kell jusson a társadalmi és a magánéletben, a munkavállalás területén, a képzésen való részvételben, az előmenetelben, a gyereknevelésben, a szolgáltatásokhoz való hozzáférésben. Az utóbbi évek során pozitív változás tapasztalható a nők jogaival kapcsolatban. A hátrányos megkülönböztetés csökkenésével a társadalmi feladatok megosztásában egyre nő a két nem közti egyenlőség. A férfiaknak és nőknek tulajdonított feladatok egyre inkább átjárhatóbbá válnak mind a munkavállalás, mind pedig a családi élet során.

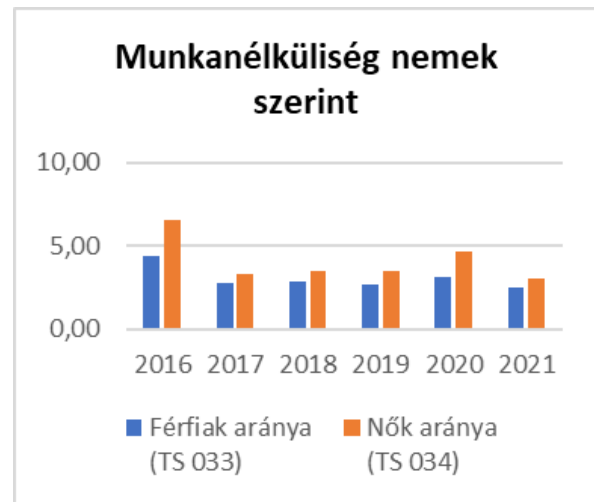
5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)	
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében

	Férfiak aránya	Nők aránya	Összesen
	%	%	%
2016	4,4	6,59	5,50%
2017	2,76	3,3	3,03%
2018	2,86	3,48	3,17%
2019	2,7	3,44	3,07%
2020	3,09	4,61	3,85%
2021	2,45	3,03	2,74%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázat megmutatja, hogy a településen az aktív korú lakosságból milyen arányban érinti a munkanélküliség a nőket és a férfiakat. Megállapítható, hogy a nők körében a munkanélküliek aránya magasabb, mint a férfiaknál. A kedvezőtlen adatokat a településen élő nők alacsony iskolai végzettsége, a munkalehetőségek hiánya, valamint a gyermekvállalást követően a munkába való visszaintegrálódás nehézségei okozzák.

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül
	%	%
2016	37,16	63,64
2017	38,27	58,06
2018	48,81	53,66
2019	43,21	54,29
2020	49,49	55,1
2021	43,66	51,61

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma
	fő	Fő
2016	148	18
2017	81	5
2018	84	8
2019	81	5
2020	99	4
2021	71	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázat megmutatja, hogy a településen az aktív korú lakosságból milyen arányban érinti a munkanélküliség a nőket és a férfiakat. Megállapítható, hogy a nők körében a munkanélküliek aránya magasabb, mint a férfiaknál. A kedvezőtlen adatokat a településen élő nők alacsony iskolai végzettsége, a munkalehetőségek hiánya, valamint a gyermekvállalást követően a munkába való visszaintegrálódás nehézségei okozzák.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A településen kimondottan nők foglalkoztatására és képzésére irányuló programok nincsenek. A foglalkoztatást segítő programok alatt a közfoglalkoztatási programokat értjük. Az önkormányzat munkalehetőséget kínál a nők számára, részt vesznek a köztisztasági feladatok ellátásában, parkosításban, közterületek tisztántartásában, könnyebb fizikai munkák elvégzésében. Az elmúlt év során nagyrészt nehéz fizikai munkát végeztek a közfoglalkoztatottak, belvízmentesítési, járdafelújítási munkálatok folytak, ez okozta, hogy a nők alacsonyabb számban kerültek foglalkoztatásra. Természetesen az utóbbi évek adatai nem jelent csökkenő tendenciát a nők foglalkoztatására nézve, az az elvégzendő feladatok függvényében változik.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A nők munkanélküliségének egyik okozati tényezője az alacsony iskolázottság. A munkanélküli nők megközelítőleg 40%-a maximum általános iskolai végzettséggel rendelkezik, közülük néhányan még a 8 általános iskolai osztályt sem fejezték be. A foglalkoztatás terén az esélyek növelése érdekében nagy hangsúlyt kellene fektetni a nők képzésére, a képzésekhez való hozzájutás lehetőségére.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A nők munkaerő-piaci hátrányos megkülönböztetése nehezen vizsgálható jelenség, megmutatkozhat a munkára való jelentkezéskor (ha a munkakör betöltésére mindkét nem képviselője alkalmas, azonos kvalitásokkal rendelkeznek, a munkáltató mégsem szeretne nőt alkalmazni), az azonos munkáért járó eltérő bérezésben, vagy az előmeneteli lehetőségek szűkösségében (üvegplafon-jelenség). A rejtett diszkrimináció a nők foglalkoztatása során ismert jelenség, sok esetben a gyermekvállalás, kisgyermek nevelése hátránynak számít a munkaerő-piacon.

A településen nincs tudomásunk hátrányos megkülönböztetés bejelentéséről, hivatalos eljárás lefolytatásáról a foglalkoztatás területén. Az adatgyűjtés során megkerestük az Egyenlő Bánásmód Hatóságot, hogy érkezett-e hozzájuk hivatalos bejelentés az egyenlő bánásmód megsértésére. Az EBH tájékoztatást küldött arra vonatkozóan, hogy nincs olyan statisztikai nyilvántartásuk, amelyből ezek az adatok kinyerhetők, így nem tud adatot szolgáltatni.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	1	n.a.	61
2017	1	n.a.	67
2018	2	n.a.	-
2019	2	n.a.	-
2020	2	n.a.	-
2021	2	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.2.2. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyermekek száma
	db	Fő
2016	26	26
2017	26	25
2018	26	25
2019	26	23
2020	40	32
2021	40	32

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyermekek száma	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma	Családi bölcsődébe beírt gyermekek száma	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma	Mini bölcsődébe beírt gyermekek száma	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	26	26
2017	0	0	0	0	0	0	26	25
2018	0	0	0	0	0	0	26	25
2019	0	0	0	0	0	0	26	23
2020	0	0	0	0	0	0	40	32
2021	0	0	0	0	0	0	40	32

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A jogszabályoknak megfelelően a védőnő a várandós anyák számára önálló tanácsadást biztosít. Heti rendszerességgel a családorvos közreműködésével csecsemő- és kisgyermek tanácsadásra kerül sor. A szabályoknak megfelelően a gondozottakkal való kapcsolattartás család-gondozás keretében is megvalósul. Ezen alkalmak lehetőséget adnak a védőnő számára, hogy az anya és a gyermek szociális körülményeit felmérje, probléma esetén jelzéssel éljen a családsegítő- és gyermekjóléti szolgálta felé.

A védőnői hálózat Kiszombor településen hatékonyan működik, a gyermek és az anya is megkapja kellő figyelmet, a szakmai segítséget. A családtervezéssel, gyermekvállalással összefüggő ismeretek átadására különböző programok szervezésére kerül sor. Minden évben megrendezésre kerül az Anyatejes Világnapi rendezvény, amire a nők részéről a legnagyobb az érdeklődés.

A nők egészségvédelmét szolgálja az Egészség hét program, ahol lehetőség van különböző szűrővizsgálatokon való részvételre.

Köztudott tény, hogy Magyarországon a zaklatás, szexuális vagy családon belüli erőszak miatt történt rendőrségi feljelentések száma alulmarad a tényleges esetek számától. A rendőrségi riasztások és bírósági eljárások számszerű adatai alapján megállapítható, hogy Kiszomboron az elmúlt 5 évben egyetlen alkalommal került sor rendőrségi beavatkozásra. A védőnő, a családsegítő szolgálat és a rendőrség közös célja a családon belüli erőszak felderítése, segítségnyújtás a bántalmazó kapcsolatban élők számára.

A településen a nők tájékoztatására szórólapok, plakátok állnak rendelkezésre az orvosi rendelőkben, a védőnői szolgálatnál, valamint a családsegítő- és gyermekjóléti szolgálatnál.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

Az anyaothtonok és a családok átmeneti otthonai anyagi vagy családi krízishelyzetben jelenthetnek megoldást azok számára, akiknek nincs hová menniük. Kiszombor településen nem működik sem anyaothton sem pedig családok átmeneti otthona. A községtől 7 km-re lévő városban Makón az elmúlt évek során került bezárásra finanszírozási problémák miatt.

Jelenleg a krízis helyzetben élő anyák, családok számára legközelebb a megyeszékhelyen, Szegeden van elérhető anyaothton.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Kiszomboron a helyi önkormányzati választásokon aktívan részt vállalnak a nők. A 2014-es választási eredmények alapján a település polgármestere nő és a megválasztott képviselők között 17% a nők aránya. Az önkormányzati intézmények vezetői a Polgármesteri Hivatal kivételével nők. A településen működő civil szervezetek vezetői és aktív közreműködői között is jóval nagyobb a nők aránya.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nők helyzetének elemzése során feltárásra került, hogy a településen a kisgyermekes anyák számára nehéz a munka világába való visszaintegrálódás. A nők a gyermekvállalást követően nem tudják vállalni, hogy a távolabb eső városokba pl. Szegedre járjanak dolgozni. Országszerte, így a Makói Kistérségben is jellemző a családbarát munkahelyek hiánya. A rugalmas munkaidő vagy a részmunkaidős foglalkoztatás nagyobb lehetőséget biztosítana az anyák számára a munkaerő-piacon.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön
--

beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A munkanélküliek között a nők aránya jóval magasabb, mint a férfiaké.	Együttműködés a Járási Hivatallal életvezetésre, álláskeresésre irányuló klubfoglalkozások megtartására.
Kisgyermekes anyukák nehezen tudnak elhelyezkedni, nem tudnak eljárni más településre dolgozni.	Bölcsőde népszerűsítése.

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Kiszombor település bemutatásakor kimutatott adatokból megállapítható, hogy a település öregedési indexe növekvő tendenciát mutat. Azt jelzi, hogy az állandó lakosok közül 100 fő 14 év alatti gyermekre hány fő 65 év feletti lakos jut. A jelenlegi adatok ismeretében már tudjuk, hogy a jövőben nem várható az öregedési index kedvező irányú elmozdulása.

6.1. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index %
2016	661	545	121,28%
2017	670	533	125,70%
2018	689	527	130,74%
2019	704	511	137,77%
2020	715	505	141,58%
2021	731	515	141,94%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma	Összes nyugdíjas
2016	408	636	1044
2017	387	628	1015
2018	389	621	1010
2019	391	632	1023
2020	379	622	1001
2021	364	612	976

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők vonatkozásában az alábbi jogszabályi rendelkezések irányadók:

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer saját jogú és hozzátartozói nyugellátásokat biztosít. A 2012. január 1-től a saját jogú nyugellátások körébe csak az öregségi nyugdíj tartozik.

A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátások az özvegyi nyugdíj, az árvaellátás, a szülői nyugdíj, a baleseti hozzátartozói nyugellátások.

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő)

	száma	száma (TS 068)			száma		
2016	25	2	288	490	1	36	n.a.
2017	24	1	270	486	0	34	0
2018	24	1	273	483	0	34	1
2019	24	2	278	495	0	32	0
2020	22	1	270	493	0	28	1
2021	22	0	254	487	1	25	2

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma (Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma	Összes nyugdíjas
2016	408	636	1044
2017	387	628	1015
2018	389	621	1010
2019	391	632	1023
2020	379	622	1001
2021	364	612	976

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

A településen élő idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottságára vonatkozóan nincs adatunk. Kiszomboron az önkormányzatnál és az önkormányzat által fenntartott intézményekben nyugdíjasok nem kerülnek foglalkoztatásra.

A munkanélküliek adatainak vizsgálatánál megállapítható, hogy a 55 év feletti regisztrált munkanélküliek és tartós munkanélküliek száma növekvő tendenciát mutat. Ez a növekvő mutatószám nem csak helyi probléma. Jellemző, hogy a szakmai tapasztalat ellenére sem tudnak elhelyezkedni az idősebb korosztályhoz tartozó munkanélküliek.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

Nyilvántartott álláskereső száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen		148	81	84	81	99
41-45 év	Fő	19	9	3	7	9	2
	%	12,84%	11,11%	3,57%	8,64%	9,09%	2,82%
46-50 év	Fő	20	11	8	3	7	5
	%	13,51%	13,58%	9,52%	3,70%	7,07%	7,04%
51-55 év	Fő	16	4	6	3	6	6
	%	10,81%	4,94%	7,14%	3,70%	6,06%	8,45%
56-60 év	Fő	23	15	12	16	7	6
	%	15,54%	18,52%	14,29%	19,75%	7,07%	8,45%
61 éves, vagy afeletti	Fő	19	21	22	26	32	31
	%	12,84%	25,93%	26,19%	32,10%	32,32%	43,66%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- b) tevékeny idősor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

A tevékeny idősorra és az élethosszig tartó tanulásra irányuló célzott programok nem működnek a településen. A térségben szervezett programokra vonatkozóan nincs adatunk. A közintézményekben köztisztviselői vagy közalkalmazotti jogviszonyban nincs lehetőség nyugdíjasok alkalmazására. Egyrészt a jogszabály is kizárja, másrészt az aktív korúak körében is magas a munkanélküliek aránya.

A településen a civil szervezetek által szervezett rendezvényeken igyekeznek bevonni a nyugdíjas korú lakosokat, ezzel biztosítva a szabadidő hasznos eltöltését.

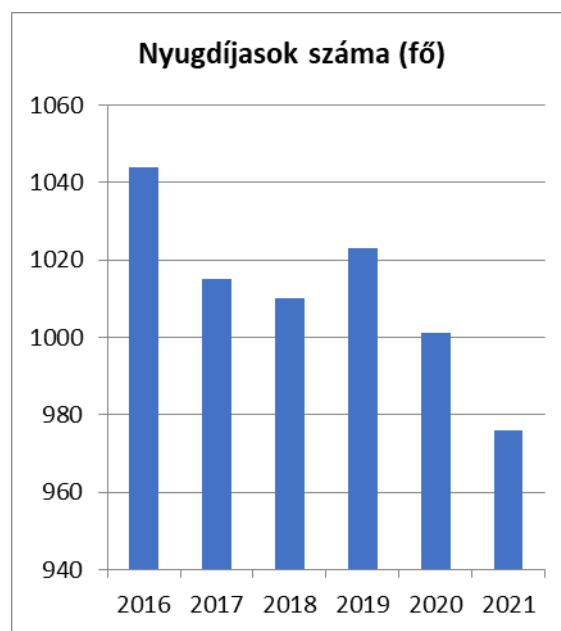
- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma	Összes nyugdíjas
2016	408	636	1044
2017	387	628	1015
2018	389	621	1010
2019	391	632	1023
2020	379	622	1001
2021	364	612	976

Forrás: TeIR, KSH Tstar

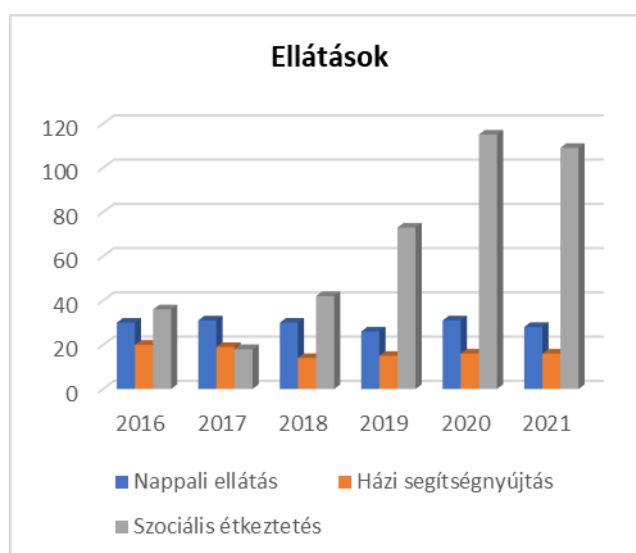
a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

Az önkormányzat az idősek számára feladatellátási kötelezettség nélkül átmeneti otthont működtetett a településen. A 2012-es év során a beszűkülő pénzügyi lehetőségek és a finanszírozási problémák miatt megszüntetésre került az idősek átmeneti otthona.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő idős korúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	Házi segítségnyújtásban részesülők száma	Szociális étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	fő	fő
2016	661	30	20	36
2017	670	31	19	18
2018	689	30	14	42
2019	704	26	15	73
2020	715	31	16	115
2021	731	28	16	109

Forrás: TeIR, KSTstar

A Kiszombori Szociális és Gyermekjóléti Intézmény az idős korosztály tagjai részére a szociális étkeztetésen és a házi segítségnyújtáson túl kötelezően előírt nappali ellátást -idősek klubját is működtet. A nappali tartózkodáshoz, programokhoz megfelelő teret biztosít az intézmény, ahol szakmailag és emberileg magas szintű ellátás érhető el az idősek számára. A szociális területen dolgozók mindent megtesznek annak érdekében, hogy az érintettek minél szélesebb körben megismerjék a nappali ellátás nyújtotta lehetőségeket és minél nagyobb számban legyenek jelen az idősek klubjában. A szolgáltatást igénybe vevők a szakszerű ellátás mellett mentális segítséget is kapnak. A klubtagoknak lehetőségük van szórakoztató szabadidős foglalkozásokon, az időskori egészséges étellel kapcsolatos tájékoztató előadásokon részt venni. A nappali ellátás igénybevételével csökkenthető az idős korosztályra jellemző elmagányosodás.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

Kiszombor településen minden korosztály – köztük az idősebb korosztály – számára is elérhetők a közművelődési, kulturális szolgáltatások. A helyi művelődési ház rendszeresen szervez olyan programokat, melyek biztosítják az idősebb korosztály szabadidő eltöltéséhez való jogának érvényesülését. Az idősek közül legtöbbször az önkormányzat által szervezett rendezvényeken és a művelődési ház programjain vesznek részt. A civil szervezetek tevékenységében aktívan közreműködnek az idős korosztály képviselői.

A távolabbi városokban elérhető szórakozási lehetőségekkel, mint a mozi, múzeum vagy színház csak nagyon kevesen élnek.

A problémát elsősorban nem az idők részvételi aránya vagy annak gyakorisága okozza. Aki rendszeresen jár a rendezvényekre tapasztalhatja, hogy mindig ugyanazok a nyugdíjasok jelennek meg a programokon. Célunk, hogy az aktív nyugdíjasok részvételi arányát fenntartsuk és az idős korosztályból lehetőségeikhez mérten minél többen vegyenek részt az eseményeken, megelőzve ezzel a bezárkózást, elmagányosodást, a pszichés és mentális betegségek kialakulását.

c) idők informatikai jártassága;

Az idők informatikai képességeinek fejlesztése ma már elengedhetetlen. Ezzel nemcsak a munkaerőpiacon való elhelyezkedési esélyeik nőnek, de általában véve is több információhoz juthatnak rövid időn belül és hatékony módon. A tapasztalatok azonban azt mutatják, hogy a törekvések ellenére még mindig nagyon alacsony számban tudják kezelni a számítógépet. Míg a gyermekek körében éppen az a probléma, hogy túlságosan kötődnek a technikához, az idők számára viszont az internet alkalmazásával kinyílna a világ. A mai világban sok olyan család van, ahol a családtagok, régi barátok az ország vagy éppen a világ másik részén élnek. Az idők egy részének nincs információja arról, hogy milyen számukra is elérhető, ingyenes kapcsolattartási lehetőségeket nyújt az internet. Az önkormányzat intézményei biztosítják az idők számára az internet szolgáltatás elérhetőségét.

Évente rendszeresen megrendezésre kerülnek azok a programok, amelyeket kifejezetten az idők számára hívtak életre. A farsangi mulatsággal kezdődik, majd a nőnapot követően a húsvéti ünnepek megünneplésével folytatódik az éves rendezvénysorozat. Nagymamák napja alkalmával az óvodások műsort adnak az idők számára. A nyár folyamán részt vesznek a Nyári Fesztivál eseményein, a Szent Iván-éji tűzgráson, a zenés esteken. Minden részt vevő köszöntésre kerül név- és születésnapja alkalmából, ezzel is felkeltve az érdeklődést a nyugdíjasok részéről. Az ősz közeledtével szüreti vigadalmon, majd az Idők Világnapja alkalmából szervezett eseményen vehetnek részt az idők. Mindenszentekkor elhunyt szeretteikre emlékezhetnek közösen az idők, nem pedig önmagukba bezárkózva. Advent és karácsony közeledtével a nyugdíjasok közös ajándék és dekorációkészítéssel tölthetik az időt a civil szervezetek bevonásával.

Az idők részéről nagy érdeklődés van az énekes-táncos programok iránt. Ennek öröme az elmúlt években Nótafa csoport és Fürgelábak táncsoprot alakult a nyugdíjasok közreműködésével. Nem csak saját szórakoztatásukra, de a közösségi napok rendezvényein is rendszeresen fellépnek. Az önszerveződő csoportok rendszeresen eljárnak térségi, megyei kulturális vetélkedőkre, csoporttalálkozókra.

A kulturális rendezvényeken túl a házi orvosok, szakorvosok egészségmegőrzéssel, betegségek megelőzésével kapcsolatos előadásokat tartanak. A helyi rendőrőrs vezetője a nyugdíjasok számára figyelemfelhívó tájékoztatást tart saját maguk és vagyontárgyaik védelmére vonatkozóan, kiemelt figyelmet fordítva az ismeretlenekkel szemben való jóhiszeműsége, az áldozattá válás megelőzésére.

d) a generációk közötti programok.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek

Elmagányosodás elkerülése, rendezvényeken részvételi arány megtartása, növelése	Rendezvények népszerűsítése, civil szervezetek bevonásával programterv készítése
Jelentős az idősök körében az alacsony jövedelemmel rendelkezők száma	Tájékoztatás az igény bevezethető szolgáltatásokról

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

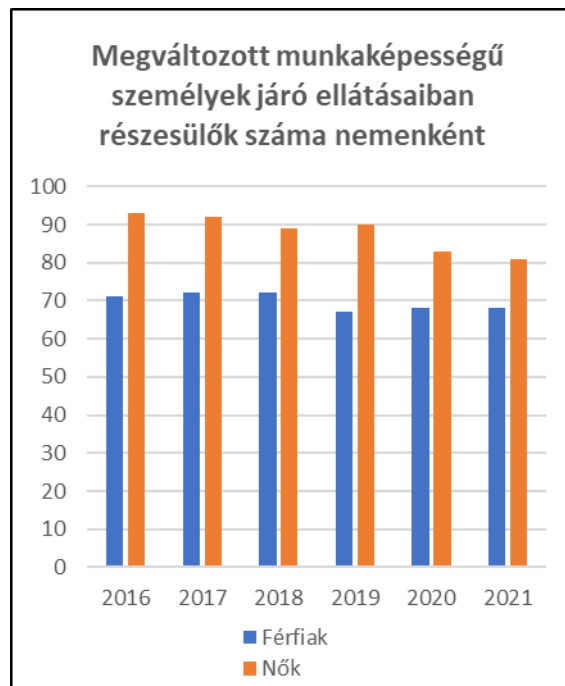
Fogyatékossgal élő személynek nevezzük azt, aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1. cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők	Összesen
2016	71	93	164
2017	72	92	164
2018	72	89	161
2019	67	90	157
2020	68	83	151
2021	68	81	149

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A Fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. tv. 15-16. §-a értelmében a fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult. A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető.

Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára speciális munkahelyek működtetésével a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell. A védett munkahelyet a központi költségvetés normatív támogatásban részesíti.

Fogyatékkal élő munkavállaló, aki a nemzeti jog szerint fogyatékosnak elismert, vagy elismerten fizikai, elmebeli vagy pszichológiai károsodásban szenved.

Megváltozott munkaképességű munkavállaló, aki rehabilitációs ellátásban részesül, aki 2011. december 31-én III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban, rendszeres szociális járadékban részesült.

Általánosságban elmondható, hogy gyakori probléma a kevés foglalkoztatási lehetőség, nem megoldott a foglalkoztatáshoz szükséges akadálymentesítés, nem biztosítottak különleges eszközök és feltételek. A védett foglalkoztatás túlsúlya mutatkozik az integrált foglalkoztatással szemben.

Arra vonatkozóan nincs adatunk, hogy a település hány fogyatékkal élő foglalkoztatnak a non profit szervezetek és a gazdasági vállalkozások. Az önkormányzatnál és intézményeinél rendszeresen alkalmazásra kerültek megváltozott munkaképesség vagy egészségkárosodás miatt fogyatékkal élő munkatársak. Az elmúlt két évben 10-11 fő végzett munkát rész munkaidős foglalkoztatásban. Korábban a Járási Hivatal támogatásával is biztosított volt a fogyatékkal élők alkalmazása. Az átszervezések, a jogszabályi változások és a szűkülő anyagi lehetőségek miatt ebben az évben már nem volt lehetőség a foglalkoztatására.

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;
- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Előfordulhat, hogy a fogyatékos személyt akadályozottsága miatt nem foglalkoztatják a végzettségének és képzettségének megfelelő álláshelyen. A foglalkoztatás akkor is meghiúsulhat, ha a fogyatékos személy nem tudja megközelíteni a munkahelyet, például a településen belüli közlekedési akadályok miatt és a segítséget sem kap. Kiszombor településen a fogyatékkal élők hátrányos megkülönböztetéséről nincs tudomásunk, erre vonatkozóan nem kaptunk bejelentést.

- d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

A fogyatékkal élők számára a Kiszombori Szociális és Gyermekjóléti Intézmény által nyújtott szolgáltatások igénybevételére van lehetőség. Elérhető számukra a szociális étkeztetés, a házi segítségnyújtás, az idősek nappali ellátása, valamint a családsegítés. Az intézmény adatai alapján megállapítható, hogy Kiszomboron az elmúlt év során nem igényelt ellátást fogyatékkal élő személy.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élő személyek az alábbi pénzbeli és természetbeni ellátási formákat vehetik igénybe.

Pénzbeli ellátások:

- ✓ fogyatékosági támogatás
- ✓ rokkantsági járadék
- ✓ közlekedési kedvezmény
- ✓ parkolási igazolvány

Természetbeni alapellátások:

- ✓ szociális étkeztetés
- ✓ házi segítségnyújtás
- ✓ családsegítés
- ✓ jelzőrendszeres ház segítségnyújtás

Természetbeni szakosított ellátási formák az ápolást, gondozást nyújtó intézmények, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon. A szakosított ellátási formák Kiszombor településen nem érhetőek el a fogyatékkal élők számára.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

- a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;
- b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

A fenti táblázatban kimutatásra került, hogy az önkormányzat tulajdonában lévő középületek akadálymentesítése mennyire biztosított. Az általános iskola, az egészségügyi alapellátást nyújtó intézmények, valamint az önkormányzat épülete szinte teljes körűen akadálymentesített. A szociális alapellátást nyújtó intézmény épületében csak a mozgáskorlátozottak számára biztosított a bejutás, illetve a mosdóhelyiség.

- c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

Az önkormányzat fenntartásában működő Ady Endre Művelődési Ház akadálymentesítésére 2015-ben adódott pályázati lehetőség, mellyel élt az önkormányzat.

Nem az önkormányzat tulajdonában van az épület, de közszolgáltatást nyújt a rendőrség, határőrség. Az épületben a mozgáskorlátozottak számára áll rendelkezésre rámpa, illetve mozgáskorlátozott mosdó.

- d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

A munkahelyek akadálymentesítettségéről nincs információnk.

- e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

- f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

- g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékossgal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Megváltozott munkaképességűek átképzése, foglalkoztatás elősegítése	Járási Hivatallal együttműködés Civil szervezetekkel együttműködés
Közutak, járdák akadálymentesítése	Pályázati lehetőségek figyelése, kihasználása

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

A településen a célcsoportok segítségét, ellátását a civil szervezetek, egyházi segítő szervezetek, érdekvédelmi szervezetek együttműködve végzik. Nincs információnk arra vonatkozóan, hogy a civil támogató szervezetek egymással kötöttek-e együttműködési megállapodást.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Az önkormányzat és nemzetiségi önkormányzat között a településen megállapodás jött létre, mely a költségvetési-, pénzügyi- és adminisztrációs feladatok ellátására irányul.

Az önkormányzat a helyben működő civil szervezetekkel együttműködési megállapodást kötött. Az önkormányzat és a civil szervezetek között szoros az együttműködés, minkét szereplő esetében fontos az aktív közösségi élet biztosítása a településen élők számára.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Kiszombor Nagyközség Önkormányzata jellemzően szociális és közoktatási területen mikrotérségi, kistérségi társulási megállapodásokat kötött a környező településekkel a kötelező feladatok ellátására.

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A kisebbségi önkormányzat lehetőségeihez mérten támogatja a célcsoportok tagjait, figyelmet fordítanak az esélyegyenlőség biztosítására, a hátrányok csökkentésére.

- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A településen működő civil szervezetek jellemzően a szociális, közoktatási, kulturális ágazat támogatására alakultak. Aktívan támogatják az intézményekben folyó szakmai munkát, hozzáadott tevékenységükkel kiegészítik azt.

- f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Az önkormányzat jó kapcsolatot ápol a helyi vállalkozásokkal, gazdasági szervezetekkel. A településen több olyan vállalkozás van, ahol fontosnak tartják az esélyegyenlőség biztosítását, támogatásokkal, adományokkal segítik a hátrányos helyzetű csoportok felzárkóztatását.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A helyzetelemzés készítése során a statisztikai adatok összegyűjtésén túl helyi adatgyűjtésre is sor került. A helyi adatgyűjtés során bevonásra kerültek az érintett intézmények vezetői, az egyes szakterületek szakemberei, a kisebbségi önkormányzat képviselői valamint Kiszombor Nagyközség Önkormányzatának Szociális, Egészségügyi és Kisebbségi Ügyeket Ellátó Bizottsága. A helyzetelemzéshez megkerestük a célcsoportokhoz kapcsolódó civil szervezeteket. A helyi esélyegyenlőségi program tartalmazza a célcsoportokhoz tartozók esélyegyenlőségének biztosítására irányuló eddigi tevékenységet valamint a jövőbeni elképzeléseket.

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

A helyi esélyegyenlőségi program az elfogadást követően Kiszombor Nagyközség Önkormányzatának honlapján válik elérhetővé a civil szervezetek és a lakosság számára. Észrevételeket az önkormányzaton keresztül lehet tenni a képviselő-testület számára.

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települési önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

64

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	<p>Sokan vannak, akik „beragadtak” a közfoglalkoztatási rendszerbe</p> <p>Az álláskeresők között magas a 8. általánosnál kevesebb vagy 8. általánost végzettek száma</p> <p>Magas az 55 év feletti korosztály aránya az álláskeresők között</p>	<p>Kapcsolattartás a Járási Hivatallal, az általuk meghirdetésre kerülő álláslehetőségek kifüggesztése, munkaerőpiaci tanácsadás</p> <p>Képzőhelyek felkutatása, az alacsonyan iskolázott álláskeresők képzésre való eljutásának segítése</p> <p>Megpróbálni bevonni őket a közfoglalkoztatásba, míg el nem érik a nyugdíj előtti segélyre való jogosultságot</p>
Gyermekek	<p>Kevés a bölcsődei férőhely</p> <p>Szülők általi negatív minta átörökítése</p> <p>Az egészségvédelem, egészségtudatos életvitel hiánya, a megelőzésre vonatkozó ismeretek hiánya</p>	<p>Pályázati lehetőségek felkutatása a bölcsőde férőhely bővítésére</p> <p>kis csoportos komplex foglalkozások a szülők és gyermekek bevonásával</p> <p>óvodától az iskoláig egészségvédelmi programok megvalósításának ösztönzése</p>
Idősek	<p>Elmagányosodás elkerülése, rendezvényeken részvételi arány megtartása, növelése</p> <p>Jelentős az idősek körében az alacsony jövedelemmel rendelkezők száma</p>	<p>Rendezvények népszerűsítése, civil szervezetek bevonásával programterv készítése</p> <p>Tájékoztatás az igény bevezethető szolgáltatásokról</p>
Nők	<p>A munkanélküliek között a nők aránya jóval magasabb, mint a férfiaké.</p> <p>A kisgyermekes anyukák nehezen tudnak elhelyezkedni, nem tudnak eljárni más településre dolgozni.</p>	<p>Együttműködés a Járási Hivatallal</p> <p>Életvezetésre, álláskeresőre irányuló klubfoglalkozások megtartása</p> <p>Bölcsőde népszerűsítése</p>
Fogyatékkal élők	<p>Megváltozott munkaképességűek átképzése, foglalkoztatás elősegítése</p> <p>Közutak, járdák akadálymentesítése</p>	<p>Járási Hivatallal együttműködés</p> <p>Civil szervezetekkel együttműködés</p> <p>Pályázati lehetőségek figyelése, kihasználása</p>
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>		

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák számára is biztosítottak az egyenlő esélyek a foglalkoztatásterületén és a mindennapi életben.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők számára biztosítva legyenek a létfenntartáshoz, szociális körülményeik javításához és a helyzetükből való kiemelkedéshez szükséges támogatások.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek biztonságát, egészséges testi-lelki-szellemi fejlődését.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek életkörülményeire, felmerülő problémáikra és az elszigeteltség, elmagányosodás megakadályozására.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén az egyenlő bánásmódot, a gyermekvállalást követően a család és a munka összeegyeztethetőségét.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők élhető körülményeinek megteremtésére.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

A	Intézkedés címe:	„Beragadás” megakadályozása
B	Feltárt probléma megnevezése	Még mindig vannak, akik „beragadtak” a közfoglalkoztatási rendszerbe
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	R: Helyzetelemzés K,H: „beragadt” közfoglalkoztatottak számának csökkentése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	-
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Felzárkóztatási Stratégia 2023
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Adatgyűjtés azokról a közfoglalkoztatottakról, akik huzamosabb ideje a közfoglalkoztatásban dolgoznak Havi rendszerességgel egyéni találkozók (mentorálás) Heti rendszerességgel kinyomtatásra, kifüggesztésre kerül a Járási Hivatal által meghirdetett állások
G	Az intézkedés felelőse	Kijelölt munkatársak (szoc. üi., egyéb)
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	R: 2024.06.30 K: 2025.06.30 H: 2028.06.30
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	R: „Beragadt” közfoglalkoztatottak száma K: Mentoráltak száma H: Beragadt” közfoglalkoztatottak száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán erőforrás Technikai: nyomtató
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	R: „Beragadt” közfoglalkoztatottak száma K: Mentoráltak száma H: Beragadt” közfoglalkoztatottak száma
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

A	Intézkedés címe:	Iskolázottság növelése
B	Feltárt probléma megnevezése	Magas a 8. általánosnál kevesebb vagy 8. általánost végzettek száma
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	R: Helyzetelemzés K: Képzések felkutatása H: Iskolázottság növelése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	-
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Felzárkóztatási Stratégia 2023
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Adatgyűjtés az álláskereső iskolai végzettségéről, a lehetséges célcsoport tagjairól önkéntesek bevonásával Kapcsolatfelvétel (együttműködési megállapodás) a Járási Hivatallal, képzőhelyekkel Felnőttképzésre irányuló pályázati lehetőségek felkutatása, melyhez csatlakozni tudnak az álláskereső Tájékoztatás a célcsoport tagjai számára a képzési lehetőségekről (Kiszombori Híradó, honlap)
G	Az intézkedés felelőse	Kijelölt munkatársak Önkéntesek
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	R: 2024. június 30. K: 2025. június 30. H: 2028. június 30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	R: Adatgyűjtés során megkeresett 8. általánossal nem rendelkező és max. 8 általánost végzettek száma K: Tájékoztottak száma a célcsoport tagjai közül H: Képzésben résztvevők száma Képzettséget megszerzők száma 8 általánost sikeresen befejezettek száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Önkéntesek az adatgyűjtéshez Humánerőforrás a tájékoztatáshoz, pályázati lehetőségek felkutatásához
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	R: Adatgyűjtés során megkeresett 8. általánossal nem rendelkező és max. 8 általánost végzettek száma K: Tájékoztottak száma a célcsoport tagjai közül H: Képzésben résztvevők száma Képzettséget megszerzők száma 8 általánost sikeresen befejezettek száma
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés	nem releváns

esetében az együttműködés bemutatása	
--------------------------------------	--

		Álláskeresés elősegítése
A	Intézkedés címe:	
B	Feltárt probléma megnevezése	Álláskeresők száma magas
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	R: Helyzetelemzés K: Álláskeresők tájékoztatása H: Álláskeresők számának csökkenése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	-
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Felzárkóztatási Stratégia 2023
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Adatgyűjtés az 55 év feletti álláskeresőkről Tájékoztatás Kiszombori Híradóban a lehetőségről Heti rendszerességgel kinyomtatásra, kifüggesztésre kerül a Járási Hivatal által meghirdetett állások
G	Az intézkedés felelőse	Kijelölt munkatársak (szoc. üi., egyéb)
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	R: 2024. december 31. K: 2025. június 30. H: 2028. június 30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	R: Adatgyűjtés során megkeresett álláskeresők száma (kiindulási adat nincs) K: Tájékoztatott álláskeresők száma (kiindulási adat nincs) H: Álláskeresők száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán erőforrás Technikai: nyomtató
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	R: Adatgyűjtés során megkeresett álláskeresők száma (kiindulási adat nincs) K: Tájékoztatott álláskeresők száma (kiindulási adat nincs) H: Álláskeresők száma

L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns
---	---	--------------

		Szükséglet
A	Intézkedés címe:	
B	Feltárt probléma megnevezése	Krízis helyzet esetén önkormányzati szükséglet hiánya
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	R: Helyzetelemzés K: Önkormányzati szükséglet kialakítása H: Elkészült szükséglet
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	-
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Felzárkóztatási Stratégia 2023
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Meglévő önkormányzati ingatlanok felmérése, források felkutatása Önkormányzati szükséglet kialakítása
G	Az intézkedés felelőse	Kijelölt munkatársak (gazd. üi., pályázati referens, egyéb)
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	R: 2024. június 30. K: 2024. december 31. H: 2028. június 30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	R: Meglévő önkormányzati ingatlanok felmérése, források felkutatása K: Önkormányzati szükséglet kialakítása H: Szükséglet használatba vétele
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán erőforrás Technikai: nyomtató
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	R: Adatgyűjtés során megkeresett álláskeresők száma (kiindulási adat nincs) K: Tájékoztató álláskeresők száma (kiindulási adat nincs) H: Álláskeresők száma
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben	nem releváns

megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	
--	--

A	Intézkedés címe:	Szülők, mint pozitív példa
B	Feltárt probléma megnevezése	Szülők általi negatív minta átörökítése
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	R: együttműködés kiépítése a célcsoporttal és a partner szervezetekkel K,H: kapcsolatfenntartás, bevont családok számának növelése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentu- mokkal	-
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	intézkedésbe bevonni kívánt gyermekek, szülők felkutatása, bevonása gyakorlati útmutatás szükség szerint egyéni és családterápia
G	Az intézkedés felelőse	Óvodapedagógusok Családsegítő- és gyermekjóléti szolgálat
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	R: 2024. június 30. K,H: 2028. június 30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	meghívók, levelek, értesítő e-mailek jelenléti ívek program leírások fotók
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán erőforrás Pályázati lehetőség Fejlesztő eszközök
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	meghívók, levelek, értesítő e-mailek jelenléti ívek program leírások fotók
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az	nem releváns

együtműködés bemutatása	
-------------------------	--

A	Intézkedés címe:	Bölcsődei férőhelybővítés
B	Feltárt probléma megnevezése	Kevés a bölcsődei férőhely
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	R: Adatgyűjtés K-H: Bölcsőde férőhelybővítése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	-
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Pályázati lehetőségek felkutatása
G	Az intézkedés felelőse	Önkormányzat dolgozói
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	R: 2024. június 30. K,H: 2028. június 30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	R, K, H: Bölcsődei férőhelyek száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humánerőforrás Technikai erőforrás Pályázati forrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Szülők döntési
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

A	Intézkedés címe:	Egészségtudatosság
B	Feltárt probléma megnevezése	Az egészségvédelem, egészségtudatos életvitel hiánya, a megelőzésre vonatkozó ismeretek hiánya
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	R: együttműködés kiépítése a célcsoporttal és a partner szervezetekkel, pályázatok figyelése K,H: kapcsolatfenntartás, bevont családok számának növelése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	-
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Felzárkóztatási Stratégia 2023
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	intézkedésbe bevonni kívánt gyermekek, szülők felkutatása programok, előadások szervezése gyakorlati útmutatás, akár otthoni környezetben lehetőség szerint életmód tábor
G	Az intézkedés felelőse	Óvodapedagógusok Családsegítő- és gyermekjóléti szolgálat
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	R: 2024. június 30. K,H: 2028. június 30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	meghívók, levelek, értesítő e-mailek jelenléti ívek program leírások fotók
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán erőforrás Pályázati lehetőség Fejlesztő eszközök
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	meghívók, levelek, értesítő e-mailek jelenléti ívek program leírások fotók
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

A	Intézkedés címe:	Munkanélküli nők aránya magasabb
B	Feltárt probléma megnevezése	A munkanélküliek között a nők aránya jóval magasabb, mint a férfiaké.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	R: Helyzetelemzés K: Munkanélküli nők tájékoztatása H: Munkanélküli nők számának csökkenése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	-
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Felzárkóztatási Stratégia 2023
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Adatgyűjtés a munkanélküli nőkről Tájékoztatás Kiszombori Híradóban a lehetőségről Együttműködési megállapodás a civil szervezetekkel Munkanélküli nők számára klub szervezése (életvezetési tanácsok, álláskereső tevékenység, álláskereső technikák, képzési lehetőségek)
G	Az intézkedés felelőse	Kijelölt munkatársak (szoc. üi., egyéb) Családsegítő és gyermekjóléti szolgálat munkatársai Védőnő Könyvtáros
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	R: 2024. december 31. K: 2025. június 30. H: 2028. június 30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	R: Adatgyűjtés során megkeresett munkanélküli nők száma (kiindulási adat nincs) K: Tájékoztított munkanélküli nők száma (kiindulási adat nincs) H: Munkanélküli nők száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán erőforrás Technikai: nyomtató
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	R: Adatgyűjtés során megkeresett munkanélküli nők száma (kiindulási adat nincs) K: Tájékoztított munkanélküli nők száma (kiindulási adat nincs) H: Munkanélküli nők száma
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés	nem releváns

	bemutatása	
--	------------	--

A	Intézkedés címe:	Munkába való visszatérés megkönnyítése
B	Feltárt probléma megnevezése	A kisgyermekes anyukák nehezen tudnak elhelyezkedni, nem tudnak eljárni más településre dolgozni.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	R: Tájékoztatás a bölcsődei elhelyezésről K: Önkéntes munka lehetőségének megismertetése H: Minél több kisgyermekes anyuka el tudjon helyezkedni megfelelő munkahelyen
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	-
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Felzárkóztatási Stratégia 2023
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Adatgyűjtés Bölcsőde népszerűsítő kampány Önkéntes Ponttal együttműködési megállapodás megkötése
G	Az intézkedés felelőse	Önkormányzat Bölcsőde Családsegítő- gyermekjóléti szolgálat Védőnő
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	R: 2024. június 30. K,H: 2028. június 30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	R: Tájékoztattott kisgyermekes anyukák száma K: Önkéntes munkába résztvevő nők száma H: Elhelyezkedett nők száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humánerőforrás Technikai erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	R: Tájékoztattott kisgyermekes anyukák száma K: Önkéntes munkába résztvevő nők száma H: Elhelyezkedett nők száma
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés	nem releváns

esetében az együttműködés bemutatása	
--------------------------------------	--

A	Intézkedés címe:	Rendezvényeken való részvétel növelése
B	Feltárt probléma megnevezése	Az idős korosztályból rendszerint ugyanazok vesznek részt a rendezvényeken
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	R: Tájékoztatás, figyelemfelhívás K: Rendezvényeken való megjelenés H: Elmagányosodás elkerülése, mentális betegségek csökkenése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	-
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Felzárkóztatási Stratégia 2023
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Tájékoztatás az idősek részére a községben elérhető szórakozási lehetőségekről, civil szervezetek által szervezett programokról Szórólapp, plakát készítése Tájékoztató szórólapok elhelyezése az orvosi rendelőkben, gyógyszerárban Együttműködési megállapodás a civil szervezetekkel Civil szervezetek által programterv kidolgozása az idősek kimozdítására (gyógytorna, orvosi előadások)
G	Az intézkedés felelőse	Önkormányzat, önkormányzati intézmények, Civil szervezetek
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	R: 2024. december 31. K: 2025. június 30. H: 2028. június 30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	R: Helyi programok száma K: Eseményeken résztvevők száma H: Eseményeken résztvevők száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humánerőforrás Pályázati lehetőségek rendezvények szervezéséhez
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	R: Helyi programok száma K: Eseményeken résztvevők száma H: Eseményeken résztvevők száma

L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns
---	---	--------------

		Tájékoztatás
A	Intézkedés címe:	
B	Feltárt probléma megnevezése	Jelentős az idősök körében az alacsony jövedelemmel rendelkezők száma
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	R: Helyzetelemzés K,H Tájékoztatás, figyelemfelkeltés, igényfelmérés
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	-
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Felzárkóztatási Stratégia 2023
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Helyzetelemzés készítése Kiszombori Híradóban való megjelenés Kiszombor Honlapján megjelenés Szociális üi-vel való találkozáskor tájékoztatás Idősök Klubjában tájékoztatók
G	Az intézkedés felelőse	Önkormányzat Idősök klubja Szociális üi.
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	R: 2024. december 31. K: 2025. június 30. H: 2028. június 30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	meghívók, levelek jelenléti ívek program leírások fotók
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán,	Humánerőforrás Technikai erőforrás

	pénzügyi, technikai) erőforrások	
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	meghívók, levelek jelenléti ívek program leírások fotók
L	Önkormányzatok közötti együtműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együtműködés bemutatása	nem releváns

A	Intézkedés címe:	Megváltozott munkaképességűek alacsony foglalkoztatottsága
B	Feltárt probléma megnevezése	Megváltozott munkaképességű munkavállalók alacsony foglalkoztatottsága
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	R: Helyzetelemzés K: Együtműködés a Járási Hivatallal H: Foglalkoztatottak számának növelése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentu- mokkal	-
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Felzárkóztatási Stratégia 2023
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Helyzetelemzés, adatgyűjtés Járási Hivatallal kapcsolattartás Pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése, pályázati lehetőségek kihasználása Megváltozott munkaképességűek alkalmazása
G	Az intézkedés felelőse	Önkormányzat Házi orvosok Civil szervezetek, kiemelten mozgáskorlátozottak egyesülete
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	R: 2024. december 31. K: 2025. június 30. H: 2028. június 30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	R: Együtműködésbe bevont megvált.munkakép. személyek száma (kiinduló adat nincs) K: Megvált. munkakép. foglalkoztatottak száma H: Megvált. munkakép. foglalkoztatottak száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai)	Humánerőforrás Pályázat-anyagi forrás

	erőforrások	
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	R: Együttműködésbe bevont megvált.munkakép. személyek száma (kiinduló adat nincs) K: Megvált. munkakép. foglalkoztatottak száma H: Megvált. munkakép. foglalkoztatottak száma
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

A	Intézkedés címe:	Közutak, járdák akadálymentesítése
B	Feltárt probléma megnevezése	A településen a közutak, járdák nem akadálymentesek
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	R: Pályázati lehetőségek felkutatása, megszerzése K: Akadálymentesítés terveinek elkészítése H: Teljeskörű akadálymentesítés
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	-
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Felzárkóztatási Stratégia 2023
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Pályázati forrás megszerzése Helyszín felmérése, tervek készítése Rehabilitációs szakemberrel egyeztetés Beruházás, felújítás lebonyolítása Tájékoztatás a célcsoport tagjainak
G	Az intézkedés felelőse	Önkormányzat Műszaki szakember Rehabilitációs szakmérnök
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	R: 2024. december 31. K: 2025. június 30. H: 2028. június 30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	R: Akadálymentesítésre vonatkozó terv megléte K: Az épület teljeskörű akadálymentesítettsége H: Az épület teljeskörű akadálymentesítettsége
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai)	Humánerőforrás Anyagi források (pályázati)

	erőforrások	
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	R: Akadálymentesítésre vonatkozó terv megléte K: Az épület teljeskörű akadálymentesítettsége H: Az épület teljeskörű akadálymentesítettsége
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt probléma megnevezése	Az intézkedés el érni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Településszintű probléma												
1	„Szükséglakás” kialakítása	Szükséglakás fenntartása arra az esetre, ha egy család olyan helyzetbe kerül, hogy eladósodik esetleg olyan természeti katasztrófa vagy káresemény éri őket, és nincs hova menniük.				Önkormányzati lakóingatlan átalakítása	Önkormányzat	2028.06.30 (péntek)	min. 1 db szükség lakás	Pályázati források		nem releváns
2												
3												
...												
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												

1	Magas a 8. általánosnál kevesebbet vagy 8. általánost végzettek száma	Az álláskeresők között az alacsony iskolázottak száma magas, nagy arányú a 8. általános iskolai végzettség, néhány esetben még a 8 általános végzettség is hiányzik.	Képzettségi szintek és továbbtanulási esélyek növelése.	Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény	-	A Munkaügyi Kirendeltséggel együttműködve felnőttképzésre irányuló pályázati lehetőségek felkutatása, melyhez csatlakozni tudnak az álláskeresők.	önkormányzat	2028.06.30 (péntek)	Képzettséget megszerzők száma 8 általános iskolát sikeresen befejezettek száma	Humán erőforrás Önkéntesek Pályázati források	A képzések megszerzésével megnőnek az elhelyezkedési esélyek.	nem releváns
2	„Beragadás” megakadályozása	Sokan vannak, akik „beragadtak” a közfoglalkoztatási rendszerbe.	A „beragadt” közfoglalkoztatottak számának csökkentése.	Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény	-	Tájékoztatás, mentorálás	önkormányzat	2028.06.30 (péntek)	„beragadt” közfoglalkoztatottak száma	Humán erőforrás Technikai erőforrás Pályázati források	Esélyek növelése a foglalkoztatás terén. Még mindig vannak állandó visszatérők.	nem releváns
3	Álláskeresés elősegítése	A Járási Hivatal által meghirdetett állások kifüggesztése	Álláskeresők számának csökkenése	Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény	-	Tájékoztatás, „Utazó munkapont” megszervezése.	önkormányzat	2028.06.30 (péntek)	Álláskeresők száma	Humán erőforrás Technikai erőforrás Pályázati források	Esélyek növelése a foglalkoztatás terén	nem releváns
4	Önkormányzati szükséglet hiánya	Krízis helyzetben önkormányzati szükséglet hiányában	Krízis helyzetben lakhatási probléma megoldása	Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	-	Önkormányzati szükséglet kiállítás	önkormányzat	2028.06.30 (péntek)	min. 1 db szükséglet	Pályázati források	A további leszakadásuk megakadályozása	nem releváns

		lakhatási probléma megoldása										
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Szülők, mint pozitív példa	Együttműködés kiépítése, családok bevonása, jó gyakorlat megismertetése	Együttműködés kiépítése, családok bevonása, jó gyakorlat megismertetése	„Legyen jobb a gyermekeknek!” Nemzeti Stratégia A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény	-	Pályázati lehetőségek felkutatása, szülő csoportok, gyerek csoportok, közös szülő-gyermek csoportok szervezése	Óvoda	2028.06.30 (péntek)	résztevők száma	Humán erőforrás Szakemberek Pályázati lehetőségek Fejlesztő eszközök	Meglévő pályázati/célzott forrás a felzárkóztatáshoz	nem releváns
2	Bölcsődei férőhely bővítés	Kiszombori bölcsőde férőhelybővítése	Kiszombori bölcsőde férőhelybővítése	„Legyen jobb a gyermekeknek!” Nemzeti Stratégia	-	Kiszombori bölcsőde férőhelybővítés	Önkormányzat	2028.06.30 (péntek)	újjonnan létrehozott bölcsődei férőhelyek száma	Humán erőforrások Technikai erőforrások Pályázati források	Megfelelő pályázati forrás megtalálása	nem releváns
3	Egészségudatosság	szűrővizsgálatok elentőségének népszerűsítése, egészséges életmód, családi programok	Az egészségvédelem, egészségudatos életvitel hiánya, a megelőzésre vonatkozó ismeretek hiánya		-	szűrővizsgálatok jelentőségének népszerűsítése, egészséges életmód, családi programok	Önkormányzat	2028.06.30 (péntek)	résztevők száma	Humán erőforrások Technikai erőforrások Pályázati források	Esélyegyenlőség biztosításával kapcsolatos intézkedések területi határozata	nem releváns
...												

III. A nők esélyegyenlősége												
1	Munkanélküli nők aránya magasabb	A munkanélküliek között magasabb a nők aránya, mint a férfiaké.	Munkanélküli nők számának csökkenése.	A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	-	A munkanélküli nők számára klub szervezése, ahol álláskereső technikák elsajátítása, képzési lehetőségek megismerése, életvezetési tanácsok	Önkormányzat	2028.06.30 (péntek)	Tájékozott munkanélküli nők száma	Humán erőforrások Technikai erőforrások Pályázati források	Munkaerőpiacon való elhelyezkedés esélye	nem releváns
2	Munkába való visszatérés megkönnyítése	A kisgyermekes anyukák nehezen tudnak elhelyezkedni, nincs lehetőségük eljárni más településre dolgozni.	A kisgyermekes anyukák el tudjanak helyezkedni.	A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény Munka Törvénykönyvről szóló 2012. évi I. törvény A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény	-	A bölcsőde népszerűsítése a kisgyermekes szülők körében. Az önkéntes munka hangsúlyozása a munkába való visszatérés megkönnyítésére.	Önkormányzat	2028.06.30 (péntek)	Tájékozott nők száma Önkéntes munkában résztvevő nők száma Elhelyezkedett nők száma	Humán erőforrások Technikai erőforrások Pályázati források	Esélyek növelése a foglalkoztatás terén	nem releváns
3												
...												
IV. Az idősek esélyegyenlősége												

1	Rendezvényeken való részvétel növelése	Az időskorosztály tagjai közül rendszerint ugyanazok vesznek részt az eseményeken	Elmagányosodás megelőzése	A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény	-	Az idősek klubjával, a civil szervezetekkel együttműködésben időseket érintő programok szervezése az elszigetelődés, elmagányosodás megakadályozása	EESZI Idősek klubja	2028.06.30 (péntek)	Helyi időseket érintő programok száma Eseményeken résztvevők száma	Pályázati források Humán erőforrások	Az idősek bevonása a közösségi életbe	nem releváns
2	Tájékoztató	Szükséges tájékoztatás, lehetőségek felkutatása	Szükséges tájékoztatás, lehetőségek felkutatása	A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény	-	Honlapon, helyi újságban hirdetések	Kiszombori Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat Idősek Klubja	2028.06.30 (péntek)	Érdeklődők száma	Humán erőforrás Technikai erőforrás Pályázati források	Esélyegyenlőség biztosításával kapcsolatos intézkedések testületi határozata	nem releváns
3												
...												
V. A fogyatékossgal élő személyek esélyegyenlősége												
1	Közutak, járdák akadálymentesítése	A településen a közutak, járdák akadálymentesítése nem megoldott.	A település fogyatékkal élő lakosai számára biztosítani az akadálymentes közlekedést.	1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőség biztosításáról.	-	Pályázati forrás megszerzése az akadálymentesítésre. Helyszín felmérése, rehabilitációs szakember bevonásával tervek készítése. A	Önkormányzat	2023.06.30 (péntek)	Akadálymentesítésre vonatkozó terv megléte. A közutak, járdák akadálymentesítésére.	Pályázati források Szakemberek Humán erőforrás	Az akadálymentes közlekedés biztosítása a fogyatékkal élők számára.	nem releváns

						beruházás megszervezése, a célcsoport tájékoztatása.						
2												
3												
...												

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

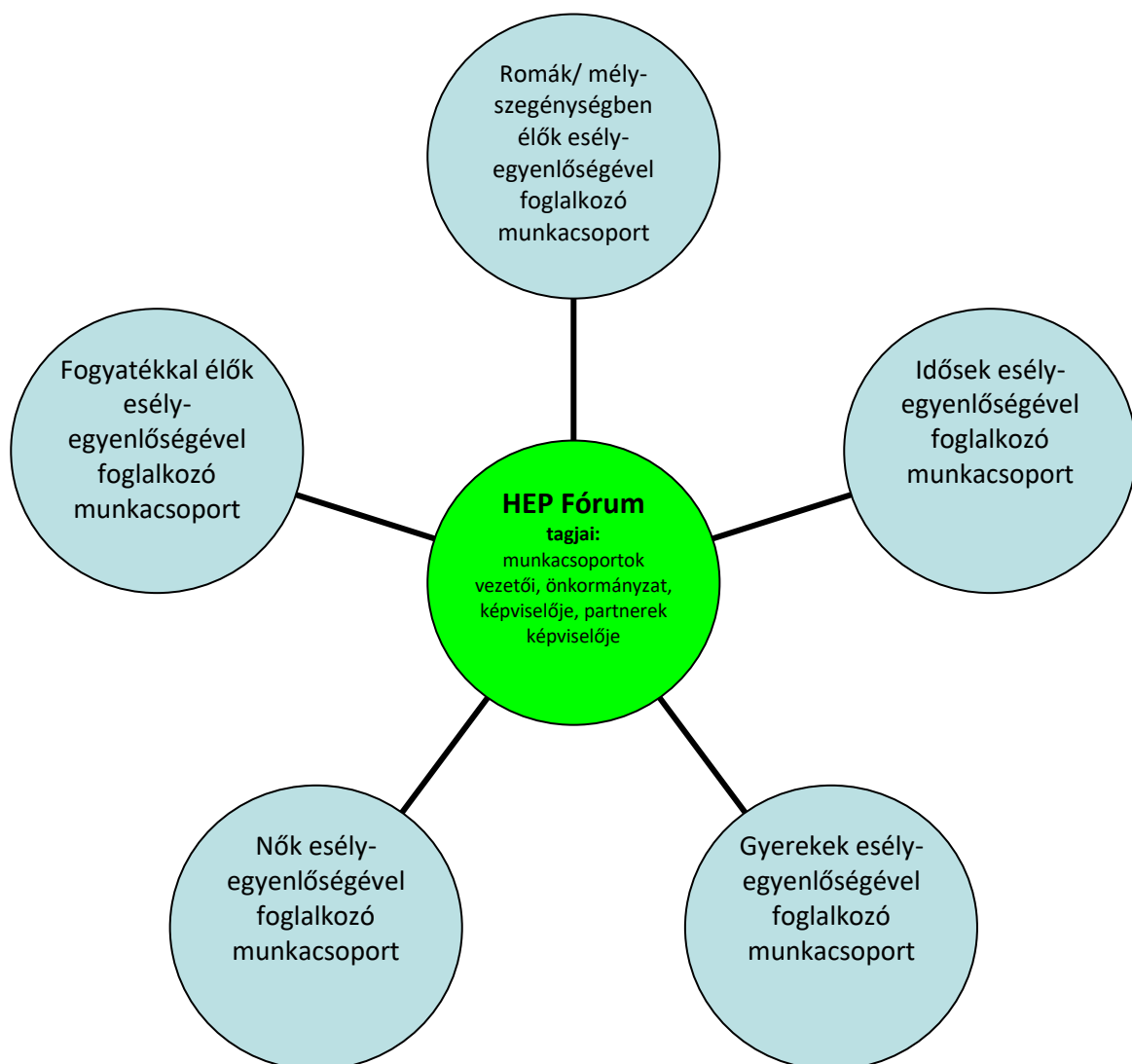
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnereket képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Kiszombor Nagyközség Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Kiszombor Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 176/2023. (XII.18.) KNÖT számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

A kötelező táblák és az összefoglaló IT tábla nem a melléklete a HEP-nek hanem az egységes szerkezetbe foglalt HEP kötelező eleme!

Kiszombor, 2023. december 18.

Szurbik Imre
polgármester

dr. Gácsi Zoltán
jegyző

A KÉPVISELŐ TESTÜLET ELFOGADÓ HATÁROZATÁNAK KIVONATA